

Bazaras—Keturių Dienų Pobūvis.
Prisiminus Klaipėdą.
Gražius Paprotys.
Iš Balanos Priskaldo Vežimą.
Balsuos, ar Miegos?
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 39 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Vasario-Febr. 16, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Jau čia pat ir Laisvės metinis bazaras. Tai bus šaunus keturių dienų pobūvis. Kasmet skaitlinga publika gražiai laiką praleidžia.

Kaip matote garsiniuose, bazaras įvyks gražioje Grand Paradiise salėje, šio mėnesio 20-23 dienomis. Visus prašome dalyvauti. Patys pasilinksminsitės ir dienraštį paremsitės.

1945-1946 metų žiemą lankiausiai Klaipėdoje. Nejauku buvo žiūrėti į krūvas griuvėsių.

Miesto majoras džiaugėsi, kad miestas smarkiai kyla iš griuvėsių. Kai Raudonoji Armija įmarsavo į miestą, Klaipėdoje civilinių žmonių nebuvo. O tuo laiku (1945-6 m.) su kariais ir civiliniais Klaipėda jau turėjo 26,000 gyventojų.

Dabar gi skaitau, kad prisikėlusį Klaipėdą jau turi apie 60,000 gyventojų. Iš visų Lietuvos kampų pribėgusios žmonės apsigyventi šiame gražiame Lietuvos uosto mieste.

Tuo laiku mačiau kažin kaip išlikusius nesugriautus trąšų fabriko pastatus. Bet pastatai buvo visiškai tušti. Visi įrengimai buvo vokiečių išvežti.

Šiandien skaitau pranešimą, kad Klaipėdos didžiulis trąšų fabrikas jau iš naujo įrengtas ir gerai veikia. Koks didelis kraštui laimėjimas!

Labai atsilieka Indijos kraštas turi vieną labai garbingą paprotį. Jie numirėlius degina ir pelenus išbarsto ant vandens, arba vėjais paleidžia.

Mohandas Gandhi pelenai tapo išbarstyti ant „šventosios“ upės Ganges. Tai aukščiausias numirusio žmogaus pagerbimas. Du milijonai žmonių suėjo suteikti savo vadui paskutinį atsisveikinimą.

Savo gyvenimu ir darbais Gandhi pasistatė Indijos istorijoje amžiną paminklą.

Ir vėl mūsų didžioji komercinė spauda turi kuo pasidžiaugti. Tarybų Sąjungos spaudoje kažin kas smarkiai pakritikavo garsiuosius muzikus Sostakovičių, Chačaturjaną, Prokofievą ir keletą kitų. Atrodo, kad visas dangus nusileido ant žemės ir viską sumaišė — pirmoje vietoje — tos spaudos korespondentų ir redaktorių protą.

Tarybų Sąjungoje savikritika plačiai išvystyta. Jei paimsimė, pavyzdžiui, Lietuvos tarybinę spaudą, tai joje rasime ilgiausias savikritikos lietanijas. Kiekvienas trūkumas ir neveiklumas keliamas viršūn ir žmonės mokomi taisytis ir tobulintis. Tikrai taip juk ir galima progresuoti ir gyvenimą taisyti.

Tas pats Sostakovičius anais metais taip pat aštriai pakritikuotas. Žmogus gerai apsigalvojo, patiekė kritiką gerai pastudijavo ir surado, kad pamatiniai ji yra teisinga ir pateisinama. Paskui kūrė daug geriau.

Šį rudenį prezidentiniuose rinkimuose bus 10,000,000 naujų balsuotojų, tai yra, turės teisę balsuoti. Tai labai skaitlinga armija. Bet ar jie visi naudosis tomis teisėmis ir balsuos? Tai rimtas klausimas. Bėda su daugeliu piliečių yra tame, kad jie balsavimų dieną miega, vietoje balsuoti.

Sovietai Įkūrė Bendrąją Ūkinę Vokiečių Valdybą Rytinėje Vokietijoje

Maršalas Sokolovskis Pareiškė, Jog Sovietai Nesiekia Skaldyt Vokietiją, Tik Gerint Ūkį Sovietiniame Ruožte

Berlin. — Karinė Sovietų vyriausybė įsteigė vieną bendrą ūkio-pramonės administraciją rytinėje Vokietijoje. Administracija sudaryta iš vokiečių. Maršalas Vasilius Sokolovskis, sovietinis komandierius Vokietijoje, užtikrino, kad vienos ūkinės vokiečių valdybos ten įkūrimas nėra joks mėginimas atkirsti rytinę Vokietiją nuo vakarinės.

Antra vertus, Sovietai įžiūrėjo, kad angliai-amerikoniai mojasį atskelti sau vakarinę Vokietiją, ir tuo tikslu jie suvienijo savo užimtus ruožtus į Bizoniją.

Sąstatas dabar sudarytos ūkinės administracijos rytinei Vokietijai yra toks: Pirmininkas, 2 pirmininko pavaduotojai, 3 Laisvųjų Darbo Unijų Sąjungos at-

Paryžiaus biržoje spekuliantai labai apsidžiaugę franko nuvertimu. Jie tikisi gerai pasipinigauti, tuo tarpu Francūzijos darbininkams reikią kainų pakilimą ir abelnei gyvenimo pasunkėjimą.

Anglai Suėmė 4 Žydus ir Atidavė Arabam Nužudyti

Jeruzalė. — Anglų kareiviai suėmė keturis žydus jaunuolius už ginklų turėjimą ir atidavė juos arabams. Arabai nužudė tuos belaisvius. Taip anglus kaltina Žydų Agentūra Palestinoje. Anglų komandierius žadėjo tą skandalą iširti.

Žydai bombardavo ir apšaudė arabų kaimus, o arabai žydų kaimus. Užmušta 8 arabai ir du žydai. Keilolika sužeista iš abiejų pusių.

Žydų apsigynimo milicijos Haganos vadovybė uždraudė savo tautiečiams pasiduoti anglų kratoms ir areštams, jeigu sykiu nebus ir žydų policijos. Bijo, kad angliai neatiduotų arabams suimamų žydų.

Unijos Sulaikė Amerikos Laivų Dalinimą Europai

Washington. — Trumano valdžia norėjo perleisti 200 prėkinių Amerikos laivų vakariniams Europos kraštams pagal Marshallo planą. Bet CIO Marininkų Unija ir Darbo Federacijos jūrininkai taip stipriai protestavo, kad senatorių komitetas nutarė tų laivų neduoti vakarinei Europai.

GEMBLERIS PELNĖ \$400,000 BIRŽOJ PER 3 DIENAS

Washington. — E. T. Maynard Chicagoj buvo užpirkęs milioną bušelių kviečių, nujausdamas, kad jie nebruks turės atpigti biržoje; todėl vasario 6-9 d. pardavė tuos kviečius kitiem spekuliantam ir laimėjo \$400,000.

Republikonai buvo įtare, kad Maynard pasinaudojo valdžios slaptomis žiniomis apie ateinantį kviečių šėrų smukimą. Žemdirbystės sekretorius Clinton Anderson užginčijo tokių žinių perleidimą Maynardui.

Anglijos valdžia reikalauja, kad seimas užšaldytų algas ir kainas.

Ievutė Paulekiūtė Susituokė su W. Rockefelleriu

Palm Beach, Florida. — Tuoj po vidunakčio iš penktadienio į šeštadienį čia susituokė gražuolė lietuvaitė artistė Ievutė Paulekiūtė, 31 metų, su Winthropu Rockefelleriu, 36 metų. Jis yra didžiausias savininkas Sonjos žibalo kompanijos.

Ievutės pamergė buvo jos sesuo Izabelė Paulekiūtė. Jaunikio pabrolis vedybose buvo jo brolis Laurance Rockefeller. Šliubą davė presbyterionų kunigas Winslow Drummond namuose Winstono Guesto, Rockefellerio draugo.

Vedybų pokilyje dalyvavo kunigaikštis Windsor su savo žmona, lordas Brandford ir keturi tuzinai kitos „parinktinės“ publikos.

Dovanota Bausmė Filipinam, Japonų Bendradarbiams

Manila. — Filipinų seimas užgyrė prezidento Manuelo Roxaso pasiūlymą atleisti bausmę daugiau kaip tūkstančių filipiniečių išdavikų, kurie karo metu tarnavo japonams okupantams, kaip valdininkai-pastumdėliai ir bendradarbiai. Žymėtina, kad ir pats Roxas tada bernavo japonams.

Costa Ricos Valdžia Sudegino Rinkimų Balsus

San Jose, Costa Rica. — Pranešama, kad valdžia sudegino tūkstančius balsų, kuomet pasirodė, jog piliečių dauguma balsavo už demokratinį kandidatą ir prezidentus Otilio Ulate, o valdžios kandidatas dr. Calderon Guardia prakišo rinkimus.

(Costa Rica yra maža Centralinės Amerikos respublika.)

Roma. — Popiežius remia krikščionių demokratų partiją rinkimams.

London. — Pasirašyta finansinė sutartis tarp Anglijos ir Urugvajaus.

Senato Komitetas Skiria 5 Bilionus Dolerių Pirmiem Marshallo Plano Metam

Valstybės Sekretorius Ragina Suvienyt Vakarinę Europą Prieš Sovietus, Nesigailėt Pinigų, Vadovaut Pasauliui

Washington. — Senato užsienių reikalų komitetas skyrė \$5,300,000,000 vakarinei Europai gaivinti ir stiprinti, pagal Marshallo planą, per 12 mėnesių, pradėdamas nuo šių metų balandžio 1 d. Senatorių komitetas sykiu nutarė duoti vakarinei Europai \$1,000,000,000 greitosios pasparties iš valdinės Finansų Atsteigimo Korporacijos, iki visų kongresas nubalsuos pinigų sumas vakarinės Europos kraštams.

Trumano valdžia reikalauvo \$6,800,000,000 pirmiesiems penkiolikai mėnesių Marshallo plano.

Marshallas šaukia Ameriką Vadovauti Pasauliui prieš Sovietų Sąjungą

Des Moines, Iowa. — Amerikos valstybės sekretorius

INDUSAI NUSOVĖ 88 ISIVERŽELIUS

New Delhi, Indija. — Indusų kariuomenė nušovė 88 ginkluotus mahometonus isiveržėlius iš Pakistano į Kašmiro kunigaikštiją, prisidėjusią prie Indijos valstybės. Kiti 4,000 isiveržėlių buvo atmušti atgal.

Vis Dar Smunka Grūdų Šėrai Biržose

Chicago. — Kviečių kaina biržoje nupuolė dar 5 iki 8 centų bušeliui.

Kornų šėrai per 8 dienas numuko viso 50 c. bušeliui. Sviestas sandėliuose New Yorke ir Chicagoj atpigto apie 5 iki 6 centų svarui. „Čainstorai“ numušė sviesto kainas vartotojam iki 12 centų svarui nuo to laiko, kai pradėjo smukti produktų šėrai biržose.

TRUMANAS PASIRASĖ BILIŲ NAUDAI VETERANŲ STUDENTŲ

Washington. — Prezid. Trumanas pasirašė kongreso priimtą bilių dėl paramos padidinimo veteranams studentams. Dabar pavieniai veteranai, lankantieji mokyklas, gaus \$75 per mėnesį vieton \$65. Vedusiems veteranams studentams, turintiems po 1 kūdikį, bus mokama \$105 mėnesiui vieton \$90.

Veteranams, kurie amatų mokinasi, taigpi bus šiek tiek pakelta parama ir leista besimokinant daugiau uždirbti, negu iki šiol, be valdinės paramos praradimo.

Sis įstatymas įeis galion balandžio 1 d.

Frankfurt, Vokietija. — Vokiečiai valdininkai prašo \$400,000,000 greitos paramos iš Amerikos.

Marshallas šaukė per radiją nesigailėt pinigų vakarinės Europos tautoms stiprinti ir suvienyti prieš Sovietų Sąjungą. Jisai kartotinai pabrėžė, kad Jungt. Valstijos privalo vadovauti pasauliui prieš komunizmą. Marshallas gąsdino, kad jeigu Amerika neduos gana paramos vakarinei Europai, tai Sovietai ir komunistiniai jų talkininkai, girdi, paims savo kontrolėn vakarinę Europą, Vidurinius Rytus ir visą Vidurinio Jūros Sritį, o tuomet ir „Anglija atsidurtų kritiškoje padėtyje.“

Jis užreiškė, jog Amerika dabar stovi „kryžkelėje“ kas liečia jos vadovybę pasaulyje, todėl „turi daryti tam tikrus ryškus žingsnius“, kad jos vadovybė būtų pripažinta ištisame pasaulyje.

Marshallas skrido į Des Moines asmeniškai kalbėti susirinkimui, sušauktam Nacionalio Farmų Instituto; bet blogas oras sustabdė jo kelionę Knoxville, Tenn. Tuomet Marshallo kalba buvo per radiją perleista tam susirinkimui.

Sovietai Siūlo Panaikint Atskiras Anglų-Amerikonų Sutartis su Austrija

Viena, Austrija. — Sovietų komisierius Austrijai gen. I. V. Kurasovas pasiūlė panaikint atskiras sutartis su austrų valdžia. Jisai sakė, tos sutartys iš anksto varžo Austrijos savivaldybę. Anot Kurasovo, Austrija galėtų visai laisvai daryti sutartis tik po to, kai bus sumegsta taikos sutartis su ja ir ištraukta visa okupacinė talkininkų kariuomenė.

Chinija ir Sovietai Pratešė Nekariavimo Sutartį

Nanking, Chinija. — Chinų spauda pranešė, jog Sovietų Sąjungą dvejais metais pratešė nekariavimo sutartį su Chinija. Ligšiolinė sutartis baigsis rugpjūčio 21 d. šiemet.

MĖSOS PIGINIMAS

New York. — Kai kurios krautuvių kompanijos pasižadėjo 5 iki 6 centų papiginti vidutinės ir prastinės mėsos svarą ši pirmadienį.

Smulkieji krautuvininkai skundžiasi, kad sandėliai neduoda jiems nupiginti.

Chinijos tautininkai sakėsi kai kur atmušę chinų komunistus.

ORAS.— Būsių šaltiau.

ANGLŲ-FRANCŪZŲ DERYBOS, BELAUKIANT MARSHALLO PLANO

London. — Anglijos ir Francijos atstovai čia veda derybas dėl to, kaip tiedi kraštai bendradarbiaus prekyboje, kada gaus amerikienę paramą pagal Marshallo planą.

Lenkija Vėl Protestuoja Prieš „Amerikos Balso“ Radijo Propagandą

Varšava. — Lenkijos valdžia iš naujo užprotestavo Jungtinėms Valstijoms dėl to, kad amerikoniai per savo radiją „Amerikos Balsą“ skleidžia lenkų kalba melagingą propagandą prieš Lenkijos vyriausybę. Lenkija dabar protestavo ypač prieš pabėgėlio Mikolaičiko straipsnį, kurį „Amerikos Balsas“ per radiją skleidė lenkam. Mikolaičikas pasakojo, kad valdžia varžanti artistų veiklą. Lenkija tatau užginčijo ir priminė Hollywoodo artistų persekiojimą Amerikoje.

Sudegė Motina ir 10 vaikų Uticoje, N. Y.

Utica, N. Y. — Seno medinio namo gaisre čia žuvo Mrs. Richard Hoage ir 10 vaikų nuo 1 mėnesio iki 19 metų amžiaus. Policija tyrinėja, kad gal kas tyčia gaisrą užkūrė.

Washington. — Valdžia sako, pernai visi amerikiečiai gavę \$197,000,000,000 iplaukų.

POTVINIAI

Potvinis Daytono, Ohio, išvyjo 1,000 šeimų iš namų. Mississippi upės ištvინimas palietė tūkstančius žmonių ir Tennessee, North Caroliną, Kentucky, West Virginijoj ir Miss. valstijoj.

LAIŠVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays.

Established April 5, 1911

437 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. — Tel. STAG 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secy.-Treasurer, NICK PAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Majoro O'Dwyer Prašymas

Demokratų partijoje New Yorko miesto majoras O'Dwyer yra stambi figūra. Kiekvienas šio didmiesčio majoras savo partijoje turi didelį balsą. Todėl dabar, prieš rinkimus, O'Dwyer išsitarimai turi reikšmės visoje demokratų politikoje.

Prieš porą dienų kalbėdamas vienam susirinkime O'Dwyer išreiškė didelį susirūpinimą demokratų padėtimi. Jis mato, kaip prezidento Trumano vadovybė atstūmė nuo demokratų milijonus pažangiai nusiteikusių žmonių. Jo vedamoji užsieninė politika pažangiečiams pasidarė neapkenčiama. Ir štai esame liudytojai smarkiai augančio trečiosios partijos judėjimo. Nors, tiesa, šis sąjudis laimi ne tik demokratų, bet ir progresyviškų republikonų, bet daugiausia ramybės neduoda demokratų vadovybei.

Majoras O'Dwyer ir ragino ir prašyte prašė Henry Wallace su visais savo pasekėjais sugrįžti prie demokratų. Tiktai per demokratų partiją bus galima Amerikoje išlaikyti liberališką demokratiją.

Ar šis šio žymaus demokrato atsikreipimas paveiks Wallace ir trečiosios partijos šalininkus? Labai abejojama. Pliki žodžiai nieko nereiškia. O'Dwyer gerų troškimų neužtenka.

Kur link eina ir Ameriką veda demokratų partija su Trumanu priekakyje? Argi užsieninėje politikoje yra koks nors skirtumas tarpe republikonų ir demokratų? Argi demokratas Marshall ne išvien darbuojasi su republikonu Vandenbergu?

Henry Wallace paskelbė savo kandidatūrą ne todėl, kad Trumano nosis jam nepatinka. Trečiosios partijos judėjimas susidarė ne todėl, kad kam nors atkeršyt arba ką nors patiesyti. Visas reikalas sukasi aplinkui politiką ir gaires.

Ar Henry Wallace ir jo pasekėjų sugrįžimas į demokratų partiją pakeistų tą politiką ir tas gaires? Aišku, kad nepakeistų. Tai todėl jie turėtų grįžti?

Graikiškų Fašistų Sadizmas

Prieš kiek laiko buvo pranešta, kad Graikijos sostinėje Athenose monarcho-fašistinės vyriausybės kareiviai maršavo miesto gatvėmis ir ant štikų laikė iškėlę nužudytų partizanų galvas. Tai buvo parodymas tokio sadizmo, iki kurio karo metu dasileisdavo tiktai patys brutališkiausi hitlerininkai. Visam sviete nuaidėjo didžiausias pasipiktinimas tąja sadistų demonstracija.

Dabar panašus pranešimas atėjo iš kito Graikijos miesto, iš Salonikų. Ten valdžios armija miesto gatvėmis varinėjo suimtuosius partizanus ir leido savo pasekėjams į juos spiaudyti ir lazdomis mušti.

Reikia nepamiršti, kad dabar Graikijos armijos pareigūnai yra mūsų vyriausybės Graikijon pasiųstieji karininkai. Toliau reikia žinoti, kad šita armija yra Amerikos ginklais ginkluota ir Amerikos maistu maitinama. Todėl už jos brutališkumą didelė atsakomybės dalis krinta ant mūsų vyriausybės. Daugiau negu aišku, kad šitie Graikijos armijos sadistai nedrįstų savo sadizmą viešai demonstruoti, jeigu jie neturėtų Amerikos pareigūnų pritarimo.

Ar tas padeda Amerikos garbei ir prestižui? Kaip amerikiečius prisimins Graikijos žmonės, kai šita monarcho-fašistų valdžia bus nuversta? Nereikia didelio galvočiaus, kad atspėti, jog šitokia politika kenkia Amerikos vardu ir garbei.

Antroji Dalis Apkaltinimų

Tarybų Sąjunga paskelbė antrąją dalį savo apkaltinimų Anglijai, Prancūzijai ir Amerikai. Paskelbtieji dokumentai, atrasti nacių archyvuose, atidengia žiauriausią prieškarinio laikotarpio istoriją.

Dokumentai parodo, kaip didžiojo karo išvakarėse, 1938 metais Anglijos ir Prancūzijos diplomatai sušė darbavosi hitlerinę Vokietiją atkreipti ir paleisti prieš rytus. Jie Hitleriui paaukojo Austriją ir Čechoslovakiją, kad ji laimėtų savo pusę. Viskas buvo paruošta Vokietijos karui prieš Sovietus.

Labai daug propagandos buvo paskleista prieš tai, kad Tarybų Sąjunga buvo pasirašius nepuolimo sutartį su hitlerine Vokietija. Bet dabar paskelbtieji dokumentai parodo, kad metais anksčiau Anglija ir Prancūzija buvo padariusios nepuolimo bei draugiškumo sutartį su ta pačia hitlerine Vokietija.

Kunigai ir Teismai

Jugoslavijoje tapo kalėjimu nubausti penki kunigai. Turės pakūtavoti nuo aštuoniolikos mėnesių iki septynių metų.

Šitie kunigai nubausti už globojimą ir slėpimą fašistinių kriminalistų, kurių vadas Michailovičius buvo prieš keletą mėnesių pakartas. Jie žinojo, kad jie lauko įstatymus, bet nepaisė. Dabar turi užmokėti.

Praėjo tie laikai, kuomet sutona būdavo nepaliečiama tvirtovė. Praėjo tie laikai, kuomet po kunigo sutona galėdavo pasislėpti nuožmiausias kriminalistas ir jokie

Šių Metų Rinkimų Problema

Atsivėlgiant į svarbą šių metų rinkimų ir trečiosios partijos tvėrimą, atrodo, kad pažangieji Amerikos lietuviai turėtų turėti šio ki-tokį saskridį. Šaukti Amerikos lietuvių suvažiavimą būtų lyg per greitai, nes kaip jis įvyko dar nėra nei metų laiko. Taigi, ar nebūtų galima kada nors su koku nors kitu suvažiavimu ar konferencija turėti nacionalių lietuvių saskridį, kuriame būtų pasitarę apie prezidentinius 1948 m. rinkimus.

Šiandieną yra daug kalbama apie H. A. Wallace kandidatūrą, bei trečią partiją, bet kol kas gero konkrečio pamato tai partijai dar niekas nepateikė. Tiesa, gerokas skaičius po įvairiais grupių vardais pasirasakė už 3-čią partiją ir Wallace kandidatūrą, bet nėra to stipraus ryšio, kuris tas visas grupes rįstų į vieną bendrą kūną, po viena

gera direktyva. Kad ką nors laimėti rinkimuose, mes būtinai turime turėti pastovią centralizuotą partiją, nežiūrint ar mes ją vadinsime trečia partija. Darbo partija ar koku kitoku vardu. Tuomet ir įvairios tautinės grupės galės į ją įsijungti ir bendrai veikti. Taipgi įvairių unijų daliniai. Kaip jau žinoma, visų unijų viršūnės yra paveiktos didžiųjų partijų ir nėra abejonės, kad jie ragins paskui juos sekti ir visus eilinius narius. Nežiūrint, kad ir didelė didžiūma eilinių narių yra nusiteikę link trečiosios partijos, tačiau viršūnių paliepiamai vis tik šiek tiek į juos paveikia. Gali būti, kad netrukus ir trečiosios partijos reikalai bus tinkamai sutvarkyti. Tada ir lietuviams trečiosios partijos šalininkams būtų naudinga pasitarti, kaip sekmingiau rinkimų kampanijose dalyvauti.

J. Žebrys.

"Pavasarių Godos" Prenumeratoriai

Šiomis dienomis gavome užsakymų prisiųsti knygą "Pavasarių Godos", kai bus atspausdinta, nuo sekamų draugų:

Per K. Romondą, Cleveland, Ohio; Augustas Janauskas, Jonas Stripeika, J. Gurlkis, F. Krueger.

Per K. Čereškieng, Brockton, Mass.; Marijona Potšienė, Kazimiera Merkeliene, Juozas Kaminskas, Kazimieras Beniulis, Ona Šukienė, Paulina Sinkevičienė.

Per V. Sutkienę, San Francisco, Cal.; M. Strauss, V. Sutkienė, M. Hoffman, J. Koblinas, J. Kazlauskas. Pavieniai: M. Prakevich, B'klyn, N. Y., Amilija Dobrov, B'klyn, N. Y., J. N. Simans, St. Petersburg, Fla., F. Malkaitis, Easton, Pa., Ona Silkienė, Wethersfield, Conn., Povilas Aleksa, Woodhaven, N. Y. ir M. Kuchin, Linthincum Hts., Md., A. Bakšys, Philadelphia, Pa.

Širdingai dėkuojame už prenumeratas. Kas nori gauti viršminėtą knygą, gali prisiųsti \$1 ir kai tik knyga išeis iš spaudos, prisiųsime. Vardų įdėjimo į knygą vėjus pasibaigė su 2 d. vasario, ir žinoma, tų asmenų, kurių užsakymus gavome po vėjus, vardai knygų nebus pažymėti.

Laisvės Adm-cija.

ATSTATYTA KAIŠIADORIŲ GIMNAZIJAI.

Kaišiadorys. — Žiūrėdami į vokiečių sudegintus gimnazijos rūmus, kaišiadoriečiai ne kartą susimąstydavo. Vargu, ar pavysks čia ką bepadaryti.

Tačiau energingas direktorius drg. Purvinis pasiryžo organizuoti gimnazijos atstatymo darbus. Vieningo, pasiaukojančio darbo rezultate spalio 30-čio išvakarėse darbas buvo baigtas. Jaukiose klasėse, erdviuose salėse vėl vyksta mokslas, verda gyvenimas.

MOKSLO ISTAIGOS VALSTIEGIŲ JAUNIMUI.

Tauragė. — Sarmantuose (Zygačių valsčius) pradėjo darbą progimnazija valstiečių jaunimui. Mokslas joje vyksta vakarais, laisvu nuo darbo laiku.

Prie progimnazijos yra mokinių bendrabutis.

Aną dieną St. Helena, Ore., mėsos krautuvių savininkai nusitarė praveisti draugišką kainų numušimo lenktynes. Buvo prieita prie to, kad beveik už dyką mėsa buvo duodama. Kai žmonės sužinojo, pradėjo miestelį plaukti iš viso: apylinkės. Tuojau mėsos pritrūko, o ant rytojaus vėl kainos ne tik pasiekė pirmesnę lygį, bet dar kelias centais pakilo.

įstatymai jo negalėdavo paliesti. Pati bažnyčia kriminalistai nubaUSDavo, perkeldama į klioštorių!

Dabar sutonotas kriminalistas Jugoslavijoje ir kitose naujosios demokratijos šalyse lygiai atsako prieš įstatymus. Tai, aišku, nepatinka kunigijai. Šis nubaudimas penkių kunigų visur klerikalų bus panaudojamas propagandai prieš Jugoslaviją. Nubaustieji kunigai bus garbinami kankiniais. Bet nesulaikys nei Jugoslavijoje, nei kitoje kurioje laisvoje šalyje teisingumo procesų.

Food, Tobacco, Agricultural and Allied Workers Unijos (CIO) veikėjas Cyprus J. Waud lūdią Senato bankinėje komisijoje, reikalaujamas kainų numušimo. Prie jo sėdi jo žmona ir dvi dukterys, o keturi kiti vaikai pasilikio namie. Waud sako: "Mes ne gyvename, mes tik egzistuojame."

Mano Pastabės dėl Veikalo "Zaldoko Dvaras"

Siomis dienomis ir man teko perskaityti tik ką iš Lietuvos atėjusį veikalą "Zaldoko dvaras." Ir turiu pripažinti, kad tai puiki drama. Bet labai nusistebėjau draugo Miko Detroitiečio kritika, kuri tilpo Laisvės sausio 15-tą dieną. Jo nuomone, ši drama niekam neverta, per sunki, ypač Amerikos lietuviams nega-

lima suvaidinti: nėra tokios scenėrijos, per daug reikia aktorių, vaidintojų. Anot kritiko, tai propaganda prieš Tarybinę Lietuvą! O aš veikale tokio dalyko visai nepastebėjau.

Pirmiausia turiu pasakyti: Man labai nemalonu rašyti šitas pastabėles, nes nenoriu draugą užgauti ar įžeisti, ypač tokį, kuris veiklus mūsų progresyviškame judėjime. Tą tai pasakau iš pat gelmių savo širdies. Bet kad draugas griebsi plunksnos ir kritikuoja, ir net griežtai pasmerkia, tokią gražią, pamokinančią, agitatyvišką dramą, jos atyždžiai neperskaitys, neištudijavęs, — negalima tylėti. Geriau palaukti, pakol kiti kritikai tą padarys.

Draugas prirašė tiek daug, kad visko neįmanoma čia atkartoti, nes laikraštėje brangi vieta. Mikas visur matė tik blogumus, o gerosios veikalo pusės, kurių viršų išvelka visus apsileidėlius, "grafterius," vaigišius visuomenės turto, tai jis nepastebėjo.

Mikas Detroitietis rašo: "Be ūkvedžio ir karininko baltųjų dar dalyvavo valstiečių vykdomojo komiteto pirmininkas, valstiečių partijos tarybinis ūkių direktorius ir agronomas. Jie atvažiavo automobilyje, jie visi žinojo apie avino pavogimą ir apie kitus ūkvedžio Sidabro blogus darbus, bet niekas nieko jam nedarė, kuomet reikėjo ant vietos jį suareštuoti. Ir ne tik jį, bet ir kitus už alaus ir "samagonkos" darumą. Ir taip jiems ten begeriant alų ir "samagonką" (munšainą) pasibaigia visas veikalas."

Ar iš tikro taip? Pažiūrėsim. Tarybinio ūkio ūkvedis Sidabras myli Mортą, Zaldoko aludario dukterį, kuri darbšti, 24 metų mergina. Ji barasi su tėvu, kad jis tingi, nenori nieko dirbti. Ūkis apleistas, o tėvas tik alų daro ir lovoj guli, neišeina iš svirno. Sidabras buvo tėvo geras draugas. Tai jis sumanė iškelti baltųjų pakviesti ir gerai pavaišinti už jį vyresnius tarybinus pareigūnus, kad jie, darydami revizijas, jo neišduotų į teisingumo rankas už eikvojimą visuomenės turto ir kartu susizieduos

su Morta. Tam baliui iš tarybinio ūkio Sidabras davė puikiausią riebę veislinį aviną papiauti, kad turėtų mėsos ir kitų gėrybių. Juk tam ūkvedžiui niekšui visuomenės turto negaila.

Bet ant Sidabro nelaimės, balius išvakarėse vienas tarybinio ūkio darbininkas, 60 metų senelis, kurį veikalas vadina jaunuoliu ir kuriam avinas buvo atiduotas ir liepta papiauti, atsisakė tą padaryti, argumentuodamas, kad avinas ne skapas, labai reikalingas veislinis. Pasikalbėjęs su karininku Jonu Girėnu, Mortos jaunų dienų draugu ir dabar mylinčiu ją, jie nutarė ne tik aviną nepiauti, bet jį išleisti. Jonas apmainė ant skapo iš savo mažo ūkelio, pridėdamas Sidabru penkis simtus litų-rublių. Ir tokiu būdu pasidarė proga sučiupti niekšą ūkvedį prieš visų svečių ir jį numaskuoti, kas ir buvo padaryta. Vietoje sužiedotųjų, Sidabras turėjo pasprukti nuo arešto. Ir per tą pat baltųjų Morta susiziedavo ne su Sidabru, o su karininku kapitonu Jonu Girėnu, kuris buvo ką tik paskirtas vyriausiu direktoriumi tarybinų ūkvedžių. O Sidabras visai to nenujaušdamas, pasiūlė jam vietą savo tarybinio ūkio sandėlio vedėjo, ir net pamokino, kaip galima užrašus suklastuoti, pasidaryti sau "ekstra" pinigų. O iš tikrųjų, jis Jono baltieji nekentė, kaip ištikimo tarybų valdžiai darbuotojo. Sidabras manė: kaip jis ateis ir kiek padirbs jo sandėlyje, tai tuomet jis savo visas klastas suvers ant Jono, įskųs jį vyriausybei ir taip jo atsikratys, kaip jau su vienu buvo padaręs.

O ant 44-to puslapio Jonas guodžiasi: "Tik dvi dieni tarp jų pagyvenau, o kiek negero jų pastebėjau. Tiesą pasakė dėdė Jaunikaitis, kad dabar sėjos dienos. Stalinai penkmetį pasėti ir užauginę turime. Tat giliau išarkim žemę, išpurenkim ir geriausiais grūdais užšėkim. O piktažolės iš laukovon! Dėdė Zaldokai, ar ne taip?"

Zaldokas: Labai interesna... Žinoma, piktažolės... Sidabras lauką teršia.

Jonas: Todėl nevalia tinginiuoti, simuliuoti, dienos metu lovoj drypsoti. Tai kaip dabar jautiesi, dėdė Jokimai?

Zaldokas (trina sau pedutį): Tarytum kiek palengvėjo. Manau, kad pasveikisia...

Jonas: O gal dabar jau sveikas?

Zaldokas: Tai jau beveik, kaip ir sveikas (Visi juokiasi).

Gaška: Na, tai už tebuklingai pasveikusį varduvininką!

Zaldokas (kurio ūkelyje viskas atsitiko): Meldžiu prabočyt. Aš joks varduvininkas, taip sakant, joks solizantas. Tai vis draugo Sidabro prasmanymai. Švento Jokimo kovo mėnesį, o dabar rugpiūtis...

Gaška: O kur dingto tas jūsų "draugas" Sidabras?

Tamošius: Va... va... va... per dobilus bėga. Bet kaip skuta... Kaip kiškis.

Jonas: T es p o r t o j a... greit teks ilgam pasilsėti... nekur nepabėgs...

Gaška: Tai kokia proga mes dabar gersim?

Jonas: Kokia proga? Keistas klausimas! Visa programa eis be pakeitimų! Atvažiavot sužiedotuvėms? Bus, Mortuke, kaip manai, ar bus?

Morta: Na... tebūna.

Gaška: Kas čia darosi?

Jonas: Nesupranti? Nagi mano sužiedotuvės! Gaila, kad zakristijonas pabėgo. Bet alus yra? Yra! Mėsa yra? Yra! Pyragų yra? Yra! Muzikantai yra? Yra! Motiejau... Prašau maršą. (Sapeiga ir Tamošius groja maršą.)

Morta: Na ir sėlmsi gi tu, Joneli! Nežinojau, kad tu toks. Iš tikro: išėjo Jona — grįžo kapitonas. (Visi juos sveikina.)

Dobilienė: Ir taip turi būti! Visi mes pradėjom kovoti už tarybinę tvarką Jonais, o baigėm štai kapitonais. O būsim... net generalais!

Jonas: Tai už mūsų dorą patriotinį darbą, už darbštų, susipratusių lietuvių, už mūsų tevynę, už jos laimingą ir skaisčią tarybinę ateitį!

Dobilienė: Dabar ir aš išgersiu. Valio! Visi, valio!!!

Tai štai kaip drama pasibaigia. Juk čia aiškių aiškiausiai pasakoma, kad kaltininkas, visuomenės turto eikvotojas, ūkvedis Sidabras pasmuko... Ten pat Jonas buvo paskirtas tarybinų ūkvedžių vyriausiu direktoriumi, ko Sidabras visai nežinojo, pakol Dobilienė, iki tol buvusi tarybinų ūkių direktorė, tą vakarą paaiškino: "Jonas Girėnas juomi yra." Tai buvo jos atsakymas Sidabru, kuris baliuje labai pasigėdo vyriausiu direktoriaus. O tą sužinojęs, turėjo sprukti į kanapes... Bet pirma to jis tapo numaskuotas.

Ivairumu Puslapis

Žvėrių ir Žmogaus Amžiaus Ilgis

Žmogus gyvena ilgiau už visus kitus gyvūnus, apskaitant žvėris. Frank Thorne žurnale Science News Letter. — Bet ar norėtų kas būti čerepoku? — klausia jis, ir tęsia:

— Karalius Dovidas psalmėse ir kiti Senojo Biblijos Testamento rašytojai skundžiasi Dievui, kad žmogus amžius toks trumpas — tik 70 metų. Bet ir dabar, po 30 šimtmečių nuo Dovidą laikų, 70 metų yra laikoma gana geru amžiumi. Tačiau žmonės jaučia, kad to negana ir pavydi tūliams gyvūnams, kurie, girėdi, gyvena iki 300 ir 400 metų.

Senosios pasakos apie tauriamąjį ilgą laukinių gyvūnų amžių atkakliai laikosi; ir daugelis žmonių netikėti naujiesiems mokslininkų atradimams, kurie jas užginčija.

Čikagos zoologijos daržo (žvėrinčiaus) direktorius R. Marlin Perkins ir Londono zoologijos sodo direktorius Stanley Smyth Flower pateikė skaitmenis apie įvairių žvėrių amžių. Tuos skaitmenis papildė kitų Amerikos žvėrinčių atsakingieji pareigūnai.

Tiesa, jie parodė tik nelaisvėje laikomųjų gyvūnų amžių. Kiek laukiniai žvėrys laisvėje gyvena, nėra tikrų žinių. Tačiau, jų amžius, turbūt, dar trumpesnis, negu tų, kurie laikomi zoologijos daržuose. Žymėtina, jog Afrikos ir kitų kraštų raištuose plėšrieji žvėrys pirmiausiai papjauja senesnius ir nusilpusius. Tai viena priežastis, kodėl net didžiausi laukiniai gyvūnai — drambliai negali per ilgai gyventi.

Du Ilgamečiai Čerepokai
Ypač buvo pasakojama, kad drambliai, papūgos ir milžiniški Galapagos salų čerepokai kelis kartus ilgiau gyvena, negu žmogus. Bet yra žinoma tik pora čerepokų, gyvenančių ilgiau už žmogų. Vienas Carolinos salų čerepokas gyveno jau 123 metus, o Marion rūšies kitas čerepokas pralenkė ilgo amžiaus rekordus, gyvendamas 152 metus.

Ilgiausias žinomas dramblio amžius yra 60 metų, o vidutiniai dramblys gyvena tik apie 45 metus, nors cirka skelbia dramblių „šimtamėčių“, kai tik jis pilnai užauga.

Seniausia žinoma papūga sulaukė tik 54 metų. Kitos „ilgaamžės“ papūgos gyvena apie 50 metų.

Rekordai rodo, kad seniausias Amerikoje aligatorius (panašus į krokodilį) pasiekė virš 56 metų, o vienas chiniskas aligatorius — 50 metų.

Didieji žalciai gyvena 20 iki 29 metų; nosragiai (rhinoceros) 36 iki 50 metų. „Zvėrių karaliaus“ — liuto amžius trumpas, tik 8 iki 15 metų. Taigi net kai kurie sunes ir katės savo amžium viršija „Zvėrių karalių“. O arkliai gali gyventi 15 ir kartais net iki 35 metų. (N. M.)

PASAULINIS KALENDORIUS

Kasmet tai spaudoj, tai per radiją, tai planetariumuose yra primenamas, populiarinamas siūlomas Pasaulinis kalendorius. Kas jis per vienas? Kuo jis geresnis už mūsų šio Gregorinį kalendorių?

Kalbant apie Pasaulinį kalendorių, verta susipažinti su kai kuriais mūsų šio kalendoriaus istorijos bruožais.

Pas mus, krikščioniškajam pasaulin, mūsų šio kalendorius — saulinis bei sezoninis — atėjo iš Egipto, per Romą. Egiptėnų kalendorių metai skaitėsi 365 dienos ir 6 valandos. O kad 6 valandų į kalendorių įdėti negalima, tai kas ketvirtiesiems metams buvo viena diena pridėdama, padarant tuos metus 366 dienų.

Ankstyvasis romėnų kalendorius, kaip ir žydų, buvo saulinis — mėnulinis — šies ir jo metai buvo skaitomi 355 dienų ilgio (daugiau negu dešimčia dienų per trumpi). O kad suderinti jį su saule bei sezonais, kada tai atrodė reikalinga, buvo įterpiamas išties pridėdama mėnuo — daugiau ar mažiau. Bet tai buvo valdininkų reikalas, kada ir kokį įterpimą padaryt, ir tai buvo daroma labai neatsargiai, o dar blogiau, kad kai kada valdininkai šią teisę panaudodavo savo tarnybos terminui pagilinti, pridėdama mėnesį nustumiant tolyn. Ir tai privedė Romos kalendorių prie to, kad laike Juliaus Cezario viešpatavimo jis nesutiko su saule jau visu sezonu: kalendorius rodė pavasario pradžią, kuomet buvo dar tik žiemos pradžia. Cezaris nusprendė tą romėnų gėdą pašalinti. Jis pagalbon pasikvietė iš Egipto (Aleksandrijos) astronomą Sosigenes ir kalendoriaus pataisymą atliko. Naujasis Romos kalendorius galion jėgo 45 taisybiais metais pirm krikščionybės. O imperatoriaus Juliaus vardui įamžinti vienam mėnesiui tapo duotas jo vardas — Julius (mūsų šio mėnuo). Patys kalendorius pasiliko žinomas kaip Julianinis kalendorius.

Apie po metų laiko po naujojo kalendoriaus įvedimo Julius Cezaris tapo nužudytas (ne dėl kalendoriaus). Kiti romėnai kalendoriaus tvarkytojai Juliaus keliamųjų metų taisyklės nesuprato, o užrašų nerado, tai, vietoj pridėti vieną dieną kas ketvirtiesiems metams, jie pridėdavo ją kas tretiesiems, ir Romos kalendorius vėl išėjo iš vėžių.

Imperatorius Augustus, matomai, astronomų patarimais, tą klaidą atitaisė. Tai dabar buvo ir jam proga savo vardą įamžinti, kaip padarė Julius, tai rugpiučio mėnuo tapo pavadintas jo vardu — Augustus, ir abiejų imperatorių vardai kalendorių pasiliko greta viens kito.

Čia įdomu bus pažymėti imperatoriaus Augusto didenybės kūdikišką unaromenkystę. Juliaus vardo mėnuo turėjo 31 dieną, o Augusto vardui skirtas mėnuo — 30.

Augustus dėjosio tokiu pat didenybe, kaip ir Julius, tai kodėl jo mėnuo turėtų būti viena diena trumpesnis? Ne, taip palikt negalima. Jo vardo mėnesiui reikia taip pat 31 dienos. Bet iš kur tą dieną paimti? Sakoma, kad pas romėnus mėnuo Februarius skaitėsi prastiausiu mėnesiu, nes tą mėnesį jie laikydavo savo atgailas už praėjusių metų nuodėmes — visas piktarystes jan sumedavo. Todėl jausta, kad atėmimas iš jo vienos dienos nesuklūs, jokio pasipriešinimo, tai Augustus ir nukniakė jam reikiama dieną nuo Februariaus, kuris ir be to buvo trumpiausias (turėjo 29 dienas) ir pridėjo ją prie savo vardo mėnesio.

Julianiniam (kaip ir egiptėnų) kalendorių metai buvo per ilgi. Saulinių (sezoninių) metų ilgis yra ne 365 dienos ir 6 valandos, bet 365 dienos, 5 valandos, 48 minutės ir 46 sekundės. Taigi, pridėdant keliamiesiems metams išties dieną, kiekvieniemis metams tenka 11-kos minučių ir 14-kos sekundžių perdėjimas. Pradžioj ši klaida buvo neryški, bet kasmet ji vis augo ir augo ir per 128 metus išaugo į išties dieną, o per 1,000 metų — į 8-nias dienas. Po 1,600 metų kalendorius jau klydo veik dviem savaitėmis. Pavasarinį dienos su naktimi suligima kalendorius rodė kovo 25-tą dieną, o jis įvykdavo kovo 11-tą. Tuom ypatingai susidomėjo katalikų bažnyčios vadovybė dėl Velykų iš sezono traukimo.

PASAULINIS KALENDORIUS																				
PIRMAS BERTAINIS																				
SAUSIS					VASARIS					KOVAS										
S	P	A	T	K	P	S	S	P	A	T	K	P	S	S	P	A	T	K	P	S
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4										
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	3	4	5	6	7	8	9
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	17	18	19	20	21	22	23
29	30	31					26	27	28	29	30			24	25	26	27	28	29	30

ANTRAS BERTAINIS																				
BALANDIS					GEGUŽĖ					BIRŽELIS										
S	P	A	T	K	P	S	S	P	A	T	K	P	S	S	P	A	T	K	P	S
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4										
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	3	4	5	6	7	8	9
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	17	18	19	20	21	22	23
29	30	31					26	27	28	29	30			24	25	26	27	28	29	30

TREČIAS BERTAINIS																				
LIEPA					RUGPIŪTIS					RUGSEJIS										
S	P	A	T	K	P	S	S	P	A	T	K	P	S	S	P	A	T	K	P	S
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4										
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	3	4	5	6	7	8	9
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	17	18	19	20	21	22	23
29	30	31					26	27	28	29	30			24	25	26	27	28	29	30

KETVIRTAS BERTAINIS																				
SPALIS					LAPKRITIS					GRUODIS										
S	P	A	T	K	P	S	S	P	A	T	K	P	S	S	P	A	T	K	P	S
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4										
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	3	4	5	6	7	8	9
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	17	18	19	20	21	22	23
29	30	31					26	27	28	29	30			24	25	26	27	28	29	30

tas mėnuo — 30. Bet Augustus dėjosio tokiu pat didenybe, kaip ir Julius, tai kodėl jo mėnuo turėtų būti viena diena trumpesnis? Ne, taip palikt negalima. Jo vardo mėnesiui reikia taip pat 31 dienos. Bet iš kur tą dieną paimti? Sakoma, kad pas romėnus mėnuo Februarius skaitėsi prastiausiu mėnesiu, nes tą mėnesį jie laikydavo savo atgailas už praėjusių metų nuodėmes — visas piktarystes jan sumedavo. Todėl jausta, kad atėmimas iš jo vienos dienos nesuklūs, jokio pasipriešinimo, tai Augustus ir nukniakė jam reikiama dieną nuo Februariaus, kuris ir be to buvo trumpiausias (turėjo 29 dienas) ir pridėjo ją prie savo vardo mėnesio.

Julianiniam (kaip ir egiptėnų) kalendorių metai buvo per ilgi. Saulinių (sezoninių) metų ilgis yra ne 365 dienos ir 6 valandos, bet 365 dienos, 5 valandos, 48 minutės ir 46 sekundės. Taigi, pridėdant keliamiesiems metams išties dieną, kiekvieniemis metams tenka 11-kos minučių ir 14-kos sekundžių perdėjimas. Pradžioj ši klaida buvo neryški, bet kasmet ji vis augo ir augo ir per 128 metus išaugo į išties dieną, o per 1,000 metų — į 8-nias dienas. Po 1,600 metų kalendorius jau klydo veik dviem savaitėmis. Pavasarinį dienos su naktimi suligima kalendorius rodė kovo 25-tą dieną, o jis įvykdavo kovo 11-tą. Tuom ypatingai susidomėjo katalikų bažnyčios vadovybė dėl Velykų iš sezono traukimo.

Velykoms datą nustatė pirmą sekmadienį po pirmos mėnulio pilnaties po pavasario pradžios (sulyg 19-kos metų mėnulinio ciklo). Gi pavasario pradžia nustatyta kovo 21-ma diena. Tačiau ši data nesutiko su tikrąja pavasario pradžia — su dienos su naktimi suligimu, ir Velykoms įvykdavo 10 dienų vėliau negu tikroji pavasario pradžia.

Ir jei ta 11-kos minučių ir 14 sekundžių metų ilgio apskaičiavimo klaida būtų buvusi palikta nepataisyta, per ilgą laiką Velykos būtų išėjusios iš pavasario ir atėjusios į vasarą.

1582 metais Popiežius Gregorius XIII susaukė tam reikalui dvasininkų suvažiavimą, o reikalingiems apskaičiavimams padaryti pakvietė astronomą Claviusą. Suvažiavimas nutarė kalendorių atvartų atgal taip, kad kovo 21 būtų tuo žemės orbitos punktu, ant kurio įvyksta pavasarinis dienos su naktimi suligimas, išmetant iš tų metų (1582) spalio mėnesio 10 dieną.

Astronomas Clavius tačiau nurodė, kad metai vis dar pasiliks 11 minučių ir 14 sekundžių per ilgai ir kad per 400 metų priaugs net 3 dienos. Todėl jis pasiūlė ir suvažiavimas užgėrė trejus keliamuosius metus 400 metų bėgiu sulaukyt, kad tuo būdu išmest tas 3 priaugusias dienas.

Nustatyta šitokia taisyklė: Kurių lygiašimčių metų skaitlinė ant 400 lygiomis neišidalina, yra paprastieji metai. Tuo būdu metai 1700, 1800 ir 1900 bu-

dienu skaičiumi, negi tuo žvilgsniu yra lygūs bertainiai; Velykos ir kitos šventės ne kasmet būna tą pačią datą; šiaip dienos irgi kaitalioja savo datas.

Todėl buvo vis galvojama, kaip ir šiuos netobulumus iš kalendoriaus pašalinti.

Ir štai dabar yra siūlomas naujas, vadinamas Pasaulinis kalendorius, kurį matote šiame straipsnyje. Ir, sakoma, jei ne šis Antrasis pasaulinis karas, jis jau būtų buvęs priimtas, nes jam pritarė katalikų bažnyčia, dauguma protestoniškų bažnyčių, daugelis valstybių ir vaizbos pasaulis.

Pasaulinis kalendorius turi sekamus patobulinimus:

(1) Abu pusemečiai dienų skaičiumi yra lygūs.

(2) Visi keturi bertainiai yra lygūs ir bendrai dienų skaičiumi ir darbo dienų skaičiumi.

(3) Jame kiekvienas bertainis turi 13 pilnų savaitių.

(4) Kiekvienas mėnuo turi po lygų skaičių darbo dienų.

(5) Visi metai (paprastieji ir keliamieji) yra lygūs ir dienų ir savaitių skaičiumi, ir bet kokiam įvykiui paminėt duotoji diena kasmet būtų tą pačią mėnesio ir savaitės dieną. Pav., Velykos Gregoriniam kalendoriuje įvyksta bile dieną tarpe kovo 22 ros ir balandžio 25-tos. Gi Pasauliniame kalendoriuje jos visuomet būtų balandžio 8. Ivaizdas kitas šventės turėti galima nustatyti pirmadieniams ar šeštadieniams, kad išvengt jų savaitės viduryje.

Pasauliniame kalendoriuje 4 mėnesiai — sausis, balandis, liepos ir spalio — turėtų po 31 dieną, o visi kiti — po 30 dienų.

Bet šitaip mėnesiams metų dienas padalinus, viena diena lieka be vietos, tai jį padedama kalendorių tarpe gruodžio 30-tos ir sausio 1-mos ir skaitoma Pasauline Naujųjų Metų švente. Keliamiesiems metams pridėdama dieną padedama tarpe birželio 30-tos ir liepos 1-mos ir skaitoma Pasauline keliamųjų metų švente.

Šį Pasaulinį kalendorių galion įvesti siūloma 1950 metais, nes tais metais, dabartiniame mūsų Gregoriniam kalendoriuje metai taipgi prasidės su sekma dienu — abu jie tais metais šiuo atžvilgiu sutiks. K-d-s.

P. S. Medžiaga imta vyriausiai iš Chicago Adlerio Planetariumo. K.

AR ŽINAI, KAD —
Kai kurie tarakonai ir musės pradeda atsilaukti prieš DDT nuodus, bet išrasta jau stipresnių tiem vabzdžiam „liekarstų.“
1947 m. gumos (robo) dirbinių kompanijos Amerikoje suvartojo daugiau kaip 1,100,000 tonų dirbtinės ir natūralės gumos.
Metalas tantalum beveik antra tiek sunkesnis už plieną.
3 puslapis—Laisvė (Liberty, Lithuanian Daily), Pirm., Vasario 16, 1948

Kodėl Gydytojas Nustojo Rūkęs

— Aš kosėdavau ir kitaip blogai jausdavausi nuo rūkymo, — rašo daktaras Martin Gumpert žurnale Tomorrow, — ir vis pats save apgaudinėdavau, būk vidutinis rūkymas nekenkia.

— Bet 1946 m. liepos 17 d. ūmai nustojo tvakšėjus mano širdis; pasirodė, jog užako vainikinė (coronary) širdies arterija - kraujagyslė; tik nuo tada aš visai mečiau rūkymą, — sako dr. Gumpert:

— Širdis man staiga sustreikavo, be jokio įspėjimo. Tiesa jį plakdavo tankiau, negu reikėdavo, bet to aš nelaikiau jokiu pavojum. Aš buvau įsitikinęs, jog be rūkymo negalėčiau dirbti nei mąstyti. Bet tai buvo tik savęs mohijimas.

Sykiu žinojau Johns Hopkins Universiteto profesoriaus Raymondo Pearlo patyrimus, jog tūkstanciai nerūkančių gyvena ilgiau, kaip toks pats skaičius rūkančių.

Rūkymas, be kitko, suveržia kraujagysles arčiau kūno paviršiaus ir ypač kenkia žmogui, sergančiam Buergerio liga, arba arterinių kraujagyslių uždegimu bei užkimu. O ir pats rūkymas savaime gali išsukti tą ligą.

Daktaro S. Silberto padaryti tyrimai Mount Sinai Hospitaly New Yorke parodė, jog visas 1,000 sergančių Buergerio liga buvo rūkytojai. Mayo Klinika ištyrė 948 tos ligos ligonius ir atrado, kad 800 jų rūkė.

Baisi Liga
Pradiniai šios ligos ženklai yra tokie: žmogus pajunta atšalimą vienos ar abiejų kojų; ima šlubuoti; jaučia skausmą, ypač naktį gulėdamas. Gali išsivystyti gangrena, ir tuomet reikia nupjauti vieną ar abi kojas.

Net vieno cigareto surūkymas suveržia paviršines kraujagysles ir šiek tiek sumažina šilumą rankų ir kojų pirštuose, kaip raportavo Cornell Universiteto profesoriai, daktarai H. J. Stewart, Helena S. Haskell ir Halla Brown.

Daktarai L. A. Weinroth ir Joseph Herzstein Mount Sinai Hospitaly New Yorke patyrė, jog 58 nuošimčiai rūkančių kentėjo nuo vainikinių širdies arterijų užakimo ir tik 37 nuošimčiai nerūkančių. Rūkymas taip pat gadina širdies raumenis.

Harvardo Universiteto širdies ligų specialistas dr. S. A. Levine ragina mesti rūkymą visus sergančius smaugliška širdies nervų liga (angina pectoris). Visi gydytojai uždraudžia rūkyti sergantiems Buergerio liga. Yra nurodymų, jog nuo rūkymo gali išsivystyti ir skilvio bei žarnų skauduliai.

Žymėtina, jog rūkomajame tabake, apart nikotino, yra dar keliolika nuodų. Gal kai kuriems rūkymas ir nekenkia, bet visi rūkytojai turėtų žinoti, ką daro, ir nesiskųsti, kuomet juos nelaimė ištinka, — sako daktaras Gumpert.

(J. C. K.)

PASKUTINIS CARAS

—10-4-47—

(Istorinė Apysaka)

—108—

Parašė Jūstas Paleckis

(Tęsa)

Kai vienas puolimas fronte nepasisekė, carienė rašo, kad kitaip ir negalėjo būti, nes "mūsų draugas" to puolimo nepalaimino ir jam priešinosi. Gabus ir visuomenėje pasitikėjimo turįs karo ministras gen. Polivanovas pašalinamas: "Juk jis mūsų draugo priešas," kaip rašo apie jį carienė.

Ne tik pats Rasputinas, bet ir jo talismanai aukštai vertinami Rusijos valdovų. Štai carienė rašo Nikolajui: "Siunčiu tau lazda, kurią Jam atsiuntė iš Naujojo Atono. Jis pats ją naudojo, o dabar siunčia tau kaip palaiminimą. Gera būtų ją laikyti greta tos, kurią dovanojo mūsų pirmasis draugas, tėvas Pilypas." "Neužmiršk vėl palaikyti rankojį paveikslėlį ir keletą kartų pašukuoti plaukus Jo šukom prieš kiekvieną ministerių kabineto posėdį, prieš svarbesnį pasikalbėjimą ar nutarimą."

Tokia tai stambeldiška dvasia siautė caro rūmuos ir vyriausiojo vado būstinėje. Prieš japonus caras bandė kariauti jo į šventuosius pakeltojo Serafimo Saroviečio paveikslėlius, o prieš vokiečius kariaudamas Nikolajus naudojo Rasputino patarimais ir jo strategija, kaip stebuklingais talismanais tikėjo Rasputino lazda ir šukom. Net slapčiausius žemėlapius su viso fronto kariuomenės paskirstymu, kurie būdavo pagaminami tik dviejose egzemplioriuose — vienas carui, antras štabo viršininkui Aleksejevui — carienė duodavo Rasputinui, kad jis pamelstų ir palaimintų juos. Visi bandymai perspėti neturėjo jokio pasisekimo. Įsitikinimas Rasputino galybe buvo nepaprastas: "Aš visiškai pasitikiu mūsų draugu, kuris tik galvoja apie Tave, Aleksejū ir Rusiją. Jo vadovaujami, mes nugalėsime. Tai bus sunki kova, bet greta Tavęs bus Dievo žmogus, ir jis išves iš supančių uolų Tavo menką valtelę."

Visų rimtų žmonių visuotina nuomonė buvo ta, kad pasiimdamas vyriausiąją vadovybę caras padarė didžiausią klaidą. Tai buvo jam nepakeliamas uždavinys valdyti jau bruzdėti pradėdantį šalį ir vadovauti keliolikos milijonų kariuomenei nepaprastai sunkaus karo metu. Kitas vyriausias vadas, būty atsakomingas prieš carą, o dabar, carui vadovaujant, toji atsakomybė išnyko. Carui persikėlus į vyriausiąją būstinę, kartu su juo persikėlė neišvengiama rūmų intrigu dvasia, kuri neigiamai veikė ir kariuomenės vadovybę, kėlė nesutarimus ir trukdė.

Žinoma, caras vyriausiuoju vado buvo tik iš vardo, nes tikruoju vado buvo štabo viršininkas gen. Aleksejevas. Visas caro darbas buvo 11 val. ryto išklausti štabo viršininko ir generolo-kvartirmeisterio pranešimų. Šiaip carui buvo nuobodu vyriausiojo būstinėje, ir todėl jis nuolat stengėsi važinėti į frontą, į Carskoje Selo, lankyti įvairius miestus. Vis dėlto jo, kaip vyriausiojo vado ir caro, nuomonė buvo svari ir lemianti, ypač todėl, kad Aleksejevas buvo nepakankamai tvirtavalis ir ryžtingas žmogus.

"Karas ne juokai ir ne žaidimas, jis reikalauja iš savo vadų gilaus supratimo, kuriam įgyti nepakanka karo mokslų, bet reikia turėti dar įgimtų gabumų ir didelę, nuolatiniam darbe išbulintą praktiką. Nusikalčiai yra tie žmonės, kurie pačiu griežčiausiu būdu, nors ir jėga, neatkalbėjo imperatoriaus Nikolajaus II nuo pasiryžimo imtis tų pareigų, kurių jis savo mokslu, gabumais, sielos ypatybėmis ir silpna valia jokių būdu atlikti negalėjo," — taip rašė vienas gabiausių rusų karo vadų generalas Brusilovas.

Carui apėmus vyriausiąją vadovybę vėl išnirio aikštėn japonų kare "pagarsėjęs" Kuropatkinas. Apie jį Nikolajus Nikolajevičius nę girdėti nenorėjo, nė iš tolo nepreleido prie armijos vadovybės, o caras pavedė Kuropatkiną vadovauti šiaurės vakarų frontui. Vakarų fronto vado buvo gen. Evertas, o pietų vakarų fronto vado buvo paskirtas energingasis gen. Brusilovas, pakeitęs caro mėgiamą jį, bet visai netikusį japonų karo "herojų" gen. Ivanovą.

Itkonių Kaimas

(Tikras atsitikimas gruodžio mėnesį 1905 m.)

Rašo SIMANAS JANULIS

(Tęsa)

Tik einame artyn, kareivis, stovintis ant sargybos, surinka: "stol!" Mes sustojame. Tuojau atleikia iš stupos kitas kareivis — "vyresnis" su dviem kaspinukais ant peties. Tai prie caro valdžios vadindavo "karaulo načalnikas". Jis sako, kad jis nieko negali padaryti ir negali prileisti mus prie gaisro vietos, o turi "doložyt" vyriausiam komandieriui. Mes grįžtame į kiemą. Už keleto minučių ateina ir pats vyriausias to eskadrono komandierius... Zmogus baisiai nusiminęs ir jau blaivus. Pasikalbu gražiai ir aš labai "apgalvestauju" tą nuotikį. Priska "karaulny načalnikti", kad mus prileistų apžiūrėti ir nekludytų. Einame. Prie klojimo guli apdengtas rudą antklode apdeges puskarininkas. Mūs neleido jo apžiūrėti. Čia pat kitame gale klojimo dribsio griaučiai 11 arklių — vieni labai apdege, o kiti dar kai kur ir su skūra. Apžiūrėjau ir paliečiau to klojimo gaspadorių, kad pašauktų 4 vyrus, kurie būtų liudininkai ir padėtų - patartų apkainuoti nuostolius, kiek vertas yra sudegęs klojimas. Sudegęs nekulti javai, šienas, padargai mums neapeina, nes nebuvo niekur apdrausti. Pribūna Vičinas su 4 vyrais. Kalbamės lietuviškai, pa mirksėdami viens kitam. Dėlei "vožnumo" pareikalauju, kad vyrai išmieruotų, koks buvo ilgumas ir platumas to pastato. Atsineša pagali, pavadintą sieksniu ir mieruoja, o aš vis rašau ir rašau, daugiausia nuduodamas, kad rašau.

Pabaigta. Einame į stubą rašyti protokolo — išaškinti "pričinia" gaisro. Prisirenka vyrų pilna stuba. Čia jau oficialiai ne aš, o kaip "galva" valščiaus, užklausia staršina Marcinkus, kad vyrai po vienam pasakytų, kokia jų nuomonė, buvo "pričinia" gaisro. Vyrai, kaip vienas, surinka: "kareiviai ir viršininkai atėjo jau girti, o išplėję jų svirnius ir kameras, visai nusilakė ir gulėdami ant šiaudų rėkavo ir rūkė popirosus." Pasirenku 6 vyrus už "svietkus" — liudininkus ir prisakau jiems, kad visi liūdytų, kai atvažiuos karinis tyrinėtojas, kad gaisras prasidėjo iš vidaus. Kad stogas dar nedegė, o liepsna jau veržėsi iš vidaus. Reikia dar 2 liudininkų iš artimo Gendvilių kaimo. Mat, vietiniai, tai gali būti nepasitikimi. Pristato tuojau iš Gendvilių du vyrus, kuriems prisakau, kad liūdytų, joga jie, pamatę ugnį, atėjo per lauką ir dar tada ugnis veržėsi tik iš vidaus, o stogas lauke dar nedegė. Surašau jų visų 8 vyrų paliūdijimą, kiekvieną atskirai. Paliūdijimai beveik vienodi, tik kitokiomis frazėmis ir skirtumas tik tame, kad vienas matė iš galo nuo durų, — kiti iš šonų, veržiantis ugnį ir dūmus pro klojimo plyšius. Jie visi "gramotni" ir pasirašo. Nurašau kopijas kiekvienam atskirai jo paliūdijimo ir prisakau, kad jie išmokytų taip, kaip "tėve mūsų" ir kai atvažiuos karinis tyrinėtojas, kad daugiau nieko nesakytų, tik tą, ką užrašiau, o ant kitų klausimų daugiau-

siai atsakytų "nežinau." Sutarta; čia padarėme išvadą, kad klojimą padegė girti kareiviai su popirosais ar su degtukais — tai buvo jau oficialė mūsų, tyrinėtojų, išvada.

Užrašius tą mūsų išvadą, pasirašo viršaitis Marcinkus ir primuša valščiaus "pečetį" - antspaudą, o žemiau jau aš pasirašau, kaip valščiaus raštininkas ir užrašytojas "svietku" parodymo.

Pora vyrų su gaspadoriu Vičinu pasiūkia mane į kamara — ant greitųjų pavaišino "kietu" gėrimu ir užkandžiu sviesto ir sūrio. Aš tuojau sugrįžau į stubą ir pasakiau viršaičiui, kad Vičinas prašė tuojaus nueiti kamara. Tas nueina. Vyrai beveik išsiskirstė. Viršaitis užtrunka kamaroje ilgiau ir grįžta jau gerai išraudonėjęs. Važiuojame atgal į valščiaus raštine. Aš skubiai tvėriau už darbo, o viršaitis laukė, kai užbaigsiu, kad pasirašyti, pridėti antspaudą, nes aš noriu tuojaus išsiužti. Parašau kopijas liudytojų ir pasiunčiu raportą ne tik į "Gubernsk. Prisutstvije", kuri turi apmokėti nuostolius — viskas, kas buvo reikalinga. Taipgi kopijas su ypatingu valščiaus raportu, su mano ir viršaičio parašais ir antspauda, kad kai pribuvo kareiviai ir viršininkai, — vis jie buvo girti; kad jie uždegė per girtumą klojimą ir kai gaisras prasidėjo, tai buvo dar girtesni, negalėdami pastovėti ant kojų, kad išvesti iš klojimo arklius, ar prižadinti kareivius, kurie apdegė ir puskarininką, kuris visai susvilo. Tas kopijas pasiunčiu Kauno gubernatoriui, komandieriui 7 Dragunsko Novorossiisko pulko Kaune (dragūnai Itkonyse buvo liuosnoriai to pulko), o kas svarbiausia, kaip paskui sužinojau, dar ir komandieriui Vilenskago Vojennago Okrugą general gubernatoriui Vilniuje. (I ta okrugą įėjo Vilniaus, Kauno ir Gardino gubernijos.)

Tuojaus tuos keturius paketus su raitu paštorium pasiunčiau į pašta su užrašais "svarbu-skubu". Už poros dienų pribuvo karinis tardytojas. Pašaukė mano užrašytus liudininkus, kurie laikėsi ir parodė, kaip buvo sutarta — juokėsi vėliau, kad mokėjome geriau už "Tėve mūsų". Bet pats svarbiausias dalykas tas, kad mūsų liudininkų parodymus patvirtino stovėjęs ant sargybos prie to klojimo kareivis. Žinoma, jis patvirtino ne iš gerumo, bet gelbėdamas savo kailį.

Jis liudijo, kad jį pastatė ant sargybos netoli klojimo durų ir paliepė prie durų ir artyn klojimo nieko neprileisti. Kadangi, tai buvo tik vienintelės durys tame klojime, tai jam nebuvo liepta vaikščioti aplink klojimą ir kad ne jo dalykas buvo daboti kareivius, o tik amuniciją, kuri tenai sutikrauta. Tai jis tik ir žiūrėjęs priešakį ir, girdi, jei iš lauko būtų užsidegė, tai naktį nors ir nuo briežtuko ugnį būtų pamatęs. Kai labai dūmais pradėjo atsi-duoti, jis atsigrįžęs pamatė dūmus veržiantis pro duris ir skubiai atidavęs, pamatė, kad viena pusė klojimo, kur gulėjo kareiviai,

jau gerokai liepsnoja. Jis pakėlęs "trevoga" — apbūdo kareiviai ir pradėjo bėgti. Jau buvo ir "karaulny načalnik", kada išropojo du apdeginti kareiviai... Tardytojas išvažiuoja, paveldamas palaidoti sudegėli.

Čia pat netoli yra rusų nemažas kaimas Bogdancy Bagdonys lietuvių vadina. Ten gyvena išimtinai tik vieni rusai "starovierai" — stačiatikiai, o ne pravoslavai — jie turi savo kapines. Na, tai nueina kareiviai iš-kasti duobę palaidojimui sudegėlio. Tuojaus pribūna stačiatikiai su basliais ir išveja dragūnus. Sako: "Jūs, pravoslavai, užpaškudysite mūsų šventas kapines." Kas žino sentikius, tai supras, ką tai reiškia — jie sudaužys tuojaus savo sklėnyčią, jei iš jos atsigers ne jų tikybos upata. Na, eina pats dragūnų viršininkas su apie 40 kareivių ir šiaip taip susitaria: — jie paveltija palaidoti atskirame "nečystame" kampelyje. Kai reikiama laidoti kariškai — nėra nei vieno šovinio iššauti pagerbimui kareivio, žuvusio malsinant caro priešus. Tai pats vyriausias karininkas turėjo revolverį ir iš jo buvo išsauta 3 kartus.

Po palaidojimo, tuojaus sugrįžo į Itkonius, susėdo visi ant arklių, kurie turėjo, o tie, kurių arklių sudegė, pasamdė 2 vežimus ir patraukė Kupiškio linkui, jau nieko negrobdami ir niekam nieko nepasakė. Kaimas krykštavo, džiaugėsi. Pakvietė ir mane ir viršaitį. Bežiūrint dar atsirado ir sviesto ir kilsbos, degtinės ir alaus. Baliavojome per dieną.

(Bus daugiau)

Philadelphia, Pa.

SUSIRINKIMAS

PARAMAI

3-ČIOS PARTIJOS

LENINO

ATMINTIES

MITINGAS

SULAIKYTI

DEPORTACIJAS!

KALBĖTOJAI:

Wm. Z. FOSTER

Nacionalis Komunistų Partijos Pirmininkas.

Henry Winston

C. P. U. S. A. Administracinis sek.

PALINKSMINIMAS

RADISHEV

Solikių Grupė.

NAPOLEON REED

ARTIE TORG

Punktadienį 8 val. vak. FEB. 27

THE MET

Broad & Poplar

ĮZANGA 50c IR \$1.00

Tikėtai Pardavimui: LOCUST BOOKSHOP,

289 S. 11th St., C. P., 230 S. Broad St., Room 710

FREIHIT N. W. cor. 5th & Pine Sts.

Konferencija dėl Taikos Sutarties su Austrija

London. — Anglų valdžia paskelbė, jog vasario 20 d.

Londonė prasidės keturių didžiųjų tarkininkų konferencija dėl taikos sutarties su Austrija; dalyvaus Amerikos, Anglijos, Sovietų ir

Prancijos užsienio reikalų ministrų pavaduotojai.

RONKONKOMA 8634 TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdesio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Pulka! Irenegos Dvi Kopyčios, Duodamos Mylimoms Pašarvoti Dovana!
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Living Room Cushions
Refilled With New Springs
\$3.75
Sofa Apačios Perbudavojimas
Už \$12.00
Šaukijte FRANK. Nightingale 5-2535.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
Laidotuvijų Direktorius

Liūdesio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermėninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

(Bus daugiau)

4 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Pirm., Vasario 16, 1948

MONTREAL, CANADA

TEISIAMI UNIJOS VADAI

St. Jerome miestyje teisiamsi unijos vadai Madeleine Parent ir Azellus Beucage, United Textile Workers of America vadai. Jie kaltinami už bauginimą streiklausių ir sukėlimą streiko praėjus pavasarį Lachute.

Madeline yra UTWA provincinė organizatorė, o A. Beucage yra biznio agentas.

R. Kent Rowley, unijos galva, taipgi kaltinamas už sukurimą streikų. Jis buvo areštuotas keletą sykų praėjus pavasarį, besitęsiant Ayers, Limited, textile mills streikui. Jis laukia teismo.

Premieras Duplessis yra pasirašęs po jo kaltinimu. Girdi, jis negalys kelti maištų ir valdyti darbininkų įstatymus.

Pakels Algas

Pentų industrijos darbininkų draugija praneša, kad daro sutartį su šešiomis pentų firmomis pakelti darbininkams algas po 14 centų į valandą ant visokių ten skirtingų darbų. Septynias šventas dienas į metus apmokės ir vieną savaitę apmokamų atostogų duos.

Naktines valandas dirbantiems pakels tik penkis centus į valandą, vieną dieną savaitėje turės laisvą, ir kas dirbs ilgiau 9 valandų, tiems turės mokėti viršlaikus. Minimos kompanijos yra: Brandram-Henderson, Ltd.; International Paints of Canada, Ltd.; Thorp-Hambrook, Ltd.; Conant Co., Ltd.; Mount Royal Color & Varnish, Ltd.; ir Dominion Linseed Oil Co., Ltd.

Reikalauja 50,000 už Streiko Nuostolius
Asbestonos Corp., Ltd., reikalauja iš St. Lambert miesto 50,000 dolerių už padarytus

nuostolius streiko laiku. Firma kaltina miesto policiją, kad ji nedariusi tvarkos streiko laiku. Streikieriai padarė daug žalos, ne tik kad jie daug nuostolių turėjo prie uždarbio, bet streikieriai padarė daug žalos bestreikuodami.

Moteris Apmušė Vagį

Tūla Agnes Dunn ėjo Atwater Ave., prie Lymberner St. ją užpuolė vagis, kuris norėjo atimti iš jos pinigine. Užpultoji moteris pradėjo šauktis pagalbos ir nieko neaukdamai vagį vėsiuoti kumščiais. Matydama, kad moteris pikta ir kad nieko negalės padaryti, vagis paspruko nieko nepesęs, apdaužytu snukiu.

Brangūs Deginamasis Aliejus

Montreale deginamasis aliejus pabrango iki 25 centų galionas. Nors miesto gyventojai, kurie kūrėna aliejumi, yra pasidarę dokumentą su aliejaus pristatytėjais, kad jiems pristatys aliejaus bile kada jiems pareikalavus, bet taip nėra.

Aliejaus pristatytėjai, norėdami žmones aplūpti, pareikalavus aliejaus pasako, kad jie už pigesnę kainą dabar negali jo gauti. Turi palaukti. Bet už 25 c. galioną, jie, girdi, gali gauti iš kitos kompanijos.

Ziemą žmogus šaltoje stuborėje negi gali būti. Turi mokėti kad ir aukštą kainą, bile tik gali gauti.

Birutė.

Varniuose (Telšių apskr.) pastatyta nauja gimnazija, kurioje mokosi apie 300 vaikų.

Panemunėlio valsčiuje (Rokiškio apskr.) atstatytas tiltas per Nemunėlį, jungiantį Moškėnų ir Martiniškėnų kaimus.

PHILADELPHIA, PA.

Pradėjus Naujus Metus

Pasibaigė senieji 1947 metai. Švilpos ir triūbos palydėjo senuosius, sutiko naujuosius metus. Nei saulė, nei žemė nesustojo nei biskį, kad pasisėdėti. Taip ir žmonių reikalai, visokia darbuotė irgi nesustoja. Tik šis tas dalinai peritvarkė. Paprastai, užbaigus metus visokios įstaigos daro peržvalgą metinės darbuotės, ar tai pramonininkas, vertelga, draugystė, ar kokia kita įstaiga.

Man labiausia noris prisiminti apie lietuvišką draugiją gyvavimą. Philadelphiajį randasi ne tik nemažai lietuvių, bet ir lietuviškų draugijų yra pusėtinai daug. Kaip kas sako, kad bent pusė lietuvių niekur nepriklauso ir retai kada užkliūna į lietuviškus pokilius, ar kokius parengimus. Priklausantieji bent kur, tai bus didžiuliai tautos parapijū, kurių čia yra trys didelės Lietuvių Rymo katalikų ir viena nepriklausoma.

Parapijų veikla visuomeniniam gyvenime žymi tik tiek, kad kuod daugiau įbauginami žmoneliai visokiais šėtonų slasťais, tai bijo, kad nepatektų į tas "pinkles." žymiausia vieta visuomeniam veikimui užima pašalpinės draugijos. Čia randasi trys didelės ir tvirtos pašalpos draugijos ir bent pustuzinis mažesnių.

Tiesia, čia visuomet yra ir šiaip draugijų, kuopų, kurių tikslas — apsvieta, dailė, politika ir visa, kas nusako žmonių būklę. Pastarosios sunkiausia vertėsi. Jos neuaklėja išdu, neturi nuosavų namų su bizniškėmis įstaigomis. Jų nariai visuomet pasisventusiai dirba idėjai — tik dėl visuomenės, o nieko savo tiesioginei naudai. Daugelis jų pavargę, "pasenstę" ir pasitraukia. Senų skaičius mažėja, jaunuolių pasisventėlių nesiranda. O amerikonių idėja, šakoma — daugiausia savanaudiškumas.

Pašalpos draugijos turi nemažai įplaukų iš taip vadinamų klubų su "barais." Čia susieina daugiausia publikos ne tik įsigerti, bet ir pasisvečiuoti, pasilinksinti ar ką sutikti.

Kiek metų atgal pašalpinės draugijos būdavo nemažai vaidų — beverčių, kaip ir peštukizmo. Paskiausių kelerių metų laiku tas žymiai sumažėjo, ir nemažai draugijū susijū vienybė — susivienijū.

Padaugėjus senųjų mirimui, o jaunuolių per mažas susidomėjimas lietuviškoms draugijoms daro būtiną reikalą ne tik susidėti į krūvą pašalpinėm draugijom, bet ir vidurinės gospadorystės tvarką patobulinti. Pavyzdžių gana vaizdingų turime. Štai, kadaise buvusi gana tvirta ir garbinga draugystė pietinėje miesto dalyje Lietuvių Tautiškas klubas, gimęs iš Laisvės Klubo, turis didelį namą su svetaine, savo metiniam apskaitliavime prilygsta tik prie mažiųjų klubelių. Kuomet šiaurinėje miesto dalyje Lietuvių Republikonų Susivienijimas (klubas) praėjusiais metais toli pralenkė ir didesnes ir senesnes draugijas. Jų metinis pelnas — 11 tūkstančių su puse! Išdo šovis — šimtas tūkstančių su geru perviršiu! Šis klubas būdavo vadinamas ir bedievišku, socialistišku, bolševikišku ir dar kitokiais vardais, nors iš tikrųjų jis yra tik pažangiausias — laisvas klubas.

Čia priklauso visokių pažįtųjų žmonių ir niekas jų ne-niekina. Kuomet tūlose kitose ir pašalpos draugijose, ypač kurios po kunigėlių narių turi, prikaišioja bedievyystė, radikaliskuma. O jau į komitetus tai tiesiog kova vedama, kad nepatektų pažangietis. O tas labai kenkia draugijų tvirtėjimui. Pavyzdžiui, Lietuvių Republikonų Susivienijime niekad nesivaržoma už vietas komitetuose. Be skirtingo tikybės, ar politikos — žiūrime.

sugabumą ir tinkamumą. Tinkamai komitetai ir gospadorystė labai daug reiškia, ypač dabar, kuomet visokių varžymų ir taksavimų klubams yra devynios galybės. Lietuvių Republikonų Susivienijimas jau trėti metai vienbalsiai išrenka gospadorium B. Stanionį, o pirmininku P. Plungį. Abu pažangūs ir nuosirdūs darbuotojai dėl klubo. Pirmininkas d. P. Plungis savo amžiumi pritinka ir prie senesniųjų ir jaunosios kartos. Gi savo draugijame praktika jis yra nepavaduojamas. Per desėtką metų jis buvo klubo protokolu raštininku ir, kaip office darbininkas, įvedė labai pavyzdinga knygvėdytės tvarką. Dabar pirmininkatamas labai atdydžiai prižiūri visų komitetų darbuotę. Todėl čia tvarka pavyzdinga ir draugija kyla. Kiti komiteto nariai irgi vienbalsiai palikti. Protokolu raštininku F. Tamulis, čia augęs, bet kalba ir rašo lietuviškai tinkamai. Išdininku J. Bieksas, finansų raštininku K. Buinauskas. Vienam direktoriui atsisakius, išrinktas J. Aleksiejus (Lukas).

Richmondo dalyje didžiulia draugija yra Lietuvių Muzikalės Salės draugija, jau keletas metų suvienyta su ū-

25, kuris randasi Brooklyne, paakota po \$10 Lietuvių Meno Sąjungos centru ir Pažangiųjų Amerikos Piliiečių reikalams. Nutarta kelti klausimą, kad šiemet surengti Antrą Rytinių Valsčių Meno Festivalį, vieta siūloma — So. Bostonas.

1948 metams į valdybą išrinkta: pirmininku J. Grybas, sekretore M. Sukackienė, finansų sekretore H. Guskienė, išdininku J. Kižius. Kiti komiteto nariai yra: S. Paura, J. Niuardenė, J. Rainardienė. Konferencija uždarė pirmininkas Ig. Kubiliūnas 5 valandą vakaro.

LMS 2-ROS APSKRITIES NUTARIMAI

Lietuvių Meno Sąjungos 2-ros Apskrities konferencijos tarimai. Priimtas sumanymas ruošti Antrą Rytinių Valsčių Meno Festivalį.

Konferencija įvyko 18 d. sausio, 1948 metais, 318 Broadway, So. Boston, Mass. Delegatų pribuvimui daug pakenkė siautusi audra. Dėl tos priežasties ne vien išrinktųjų daugelis delegatų, bet ir tūli valdybos nariai nepribuvo į konferenciją.

Konferencija atidarė Apskrities pirmininkas Ig. Kubiliūnas, 12:30 val. dieną. Konferencijos pirmininku išrinktas Ig. Kubiliūnas, sekretore — M. Sukackienė.

Dalyvavo atstovai nuo Liuvosybės Choro, Montello — K. Beniulis; Aido Choro, Worcester — J. Siupėnas ir J. Arlauskas; Norwoodo Vyrų Choro — J. Grybas ir S. Paura. Suteiktas sprendžiamas balsas komiteto nariams, kurie buvo: M. Sukackienė, J. Rainardienė, J. Kubiliūnas, H. Guskienė ir J. Kižius.

Išklaudyta valdybos ir komisijų pranešimai iš metinės veiklos. Idomus raportas buvo komisijos, kuri rengė koncertą. Gražiai bostoniečiai tam pasidarbovo — surengdami apskrities metinį koncertą. Surinko ir išstatė gražią kolekciją piešinių ir rankdarbių prie tuo laiku įvykusios Knygos Parodos, atžymėjimui 400 metų nuo pasirodymo pirmosios lietuvių kalba spausdintos knygos. Knygos paroda atsiuvo Lietuvių Klube, Cambridge. Garbė komisijai už taip gražaus darbo atlikimą.

Menininkų vasarinis išvažiavimas Montelloje buvo mažas iš priežasties blogo oro. Pranešimai iš kolonijų rodė, kad veikiam gerai Montelloje, Worcesteryje, Norwoode ir padeda atsigaivinti Liaudies Choras Lawrence.

Plačiai ir visapusiai aptarta chorvedžių mokyklos reikalai. Nutarta surengti eilę koncertų Mass. valstijoje K. Menkelūnaitėi, kuri yra sugrįžus į Ameriką. I. Kubiliūnas pranešė, kad jis kalbėjosi su Brooklyno lietuvių stygų orkestro Vytėlio vedėjais apie surengimą maršruto Mass valstijoje. Klausimas paliktas ant rudens.

Nutarta vasarinį menininkų išvažiavimą turėti Worcesteryje. Jo surengimu rūpinsis Aido Choras, Worcestersteryje. Nutarta nupirkti Lietuvių Kultūrinio Centro namo sėrą už

kėšų Klubu. Dabar viskas perversa į pašalpinę. Seniau ten laikėsi tvirtos "cenzūros," kad ir į narius nepralystų koks "eretikas," ar tai dėl religijos, ar tai dėl politikos. Bijota pažangos. Dabar tas biskutis jau atslūgo. Pravesta naujū gy namo pertvarkymų, ir finansiniai klubas pradėjo kilti. Renkant komitetus, šiemet varžytinių nebuvo. Nutarimų raštininkas Juozas Ivanauskas, istarnavęs jau virš 30 metų, bandė pasitraukti dėl nesveikatos, bet nariai jam to neleido. Tai senas klubo entuziastas ir turi visų narių pasitikėjimo. Kiti komitetininkai pasiliko. Pirmininku Juozas Balinskas, vice-pirmininku William Paschall; pinigų raštininku A. Dambrauskas, išdininku P. Zaleckas. Direktoriais — S. Reikauskas, F. Jarosis, F. Tamašauskas. Gospadorium — Tamas Poshka.

Turime keletą pašalpinijų klubų, žymiai silpnesnių ir jaunesnių; ir jų praeities ir dabarties veikimas turi nemažai idomumo. Tai paliksime kitam sykui.

Čia labai nekantriai laukiame Menkelūnaitės koncerto, kuris įvyks vasario (Feb.) 25 d., kaip 7:30 vakare, Lietuvių Muzikalėj Salėj, 2715 E. Algehieny Ave. Jame dainuos ir Lyros Choras. Tai bus ko pasiklaudyti.

GERI PIETUS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į Lorimer Coffee Shop Frank Domikaitis Savininkas 417 Lorimer Street Laisvės Name Brooklyn, N. Y.

GERI PIETUS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į Lorimer Coffee Shop Frank Domikaitis Savininkas 417 Lorimer Street Laisvės Name Brooklyn, N. Y.

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Sankas SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKSTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 4-9612

LICENCES WHOLESALE AND RETAIL Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. 418 2271 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 254 Sutter Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed OFF the premises.
HELEN MOLLIN
NOTICE is hereby given that License No. 418 2271 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 414 Humboldt St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed ON the premises.
MATTHEW & MICHAEL BOCCIO
NOTICE is hereby given that License No. 418 2271 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 774-18th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed ON the premises.
SOPHIE BECKER

So. Boston, Mass.

Pranešame draugams, kad draugas J. Sūkis serga ir randasi Deaconess ligoninėj. Jam padaryta operacija. Draugai privalėtų jį aplankyti, nes jis sveikas būdamas daug darbovosi LLD ir LDS kuopose.

Jis daug metų ėjo pareigas LDS 62 kuopos protokolu raštininko ir keli metai, kaip eina pareigas LLD 2 kuopos finansų sekretoriaus. Jo pastangomis LLD kuopa laiku sumoka duokles ir dubeltavai išaugo. Jis ir už 1948 metus jau daugelio narių išrinko duokles, pirma susirgo. Linkiu, J. Sūkiui greitai pasveikti.

Teko pastebėti, kad spaudėj yra skundų apie So. Bostono progresyvių lietuvių veikimą. Atrodytu, kad mūsų veikimas yra atsilikęs. Tikrumoje jis yra tokis, kaip ir kitose kolonijose.

Tiesa, sunkumų yra. Mūsų kolonijoje yra reakcinių centrų. Čia išeina Darbininkas ir Keleivis, kurie klaidina darbo žmones, purvais drabsto į progresyvius. Jie šmeižia darbininkus ir pažangiųjų judėjimą.

Tiesa, ne visi mūsų draugai energingai į veiklą įsitraukia, (tūli vis atidėlioja ant toliau. Tie draugai klaidą daro.

Vėlesniu laiku susiorganizavo PCA So. Bostono skyrius. Jis jau turi 53 narius. Nariais auga greitai bus iki 100 narių, jeigu visi rūpinsimės. Pradžia darbo eina sekmingai. PCA turi pritarimo, nes darbininkai ir pažangūs piliečiai supranta, kad reikia darbuotis, idant Massachusetts valstijoje būtų suorganizuota trečia partija, kurios kandidatų į prezidentus būtų Henry Wallace. Taigi čia labai didelis ir svarbus darbas. Visi suprantame, kad ponas Trumanas nesirūpina mūsų šalies darbo žmonių reikalais.

Turime dirbti, jeigu norime geriau gyventi ir pastoti karui kelią. A. Dambrauskas.

GERI PIETUS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į Lorimer Coffee Shop Frank Domikaitis Savininkas 417 Lorimer Street Laisvės Name Brooklyn, N. Y.

GERI PIETUS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į Lorimer Coffee Shop Frank Domikaitis Savininkas 417 Lorimer Street Laisvės Name Brooklyn, N. Y.

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Sankas SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKSTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 4-9612

LICENCES WHOLESALE AND RETAIL Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. 418 2271 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 254 Sutter Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed OFF the premises.
HELEN MOLLIN
NOTICE is hereby given that License No. 418 2271 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 414 Humboldt St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed ON the premises.
MATTHEW & MICHAEL BOCCIO
NOTICE is hereby given that License No. 418 2271 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 774-18th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed ON the premises.
SOPHIE BECKER

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

VYRAI
Prie Modžio Darbu
Rėmu ir durų dirbtuvėje
MOULDER MAN, BRIE STALŲ DAILYDES,
SHAPER MAN, Turi būti patyrę
FAIRLAWY TREK & LUMBER COMP.
4-21 BANTA PLACE, FAIRLAWN, N. J.
FAIRLAWN 6-1080 (28)

PILNAS MASINISTAS
Patyręs
Prie Latho, Štalo ir Rankų Darbu
G. & H.
MACHINE WORKS, Inc.
578 Johnson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Evergreen 7-0439 (29)

SKELBKITĖS LAISVĖJE

F. W. Shalins (SHALINSKAS)

Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Sutelkiam garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

BAR & GRILL

LIETUVISKA ALUDE
DEGTINĖ, VYNAS ir ALUS
Kanados
Black Horse Ale
JOSEPH ZEIDAT
411 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Sumner Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Matthew BUYAUSKAS

Laidotuvių Direktorius
Litudnoje valandoje simpatiškal ir asmeniškai patarnauja už priėmimą atlyginimą.
Moderniškal įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST.,
NEWARK 5, N. J.
Tel. MARKET 2-5172

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE

Valgykite Pietus pas
HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.

PIETŪS 60c. VAKARIENĖ 85c
Iš 5-ųjų patrovių Iš 7-ųjų patrovių
VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ
8-ųjų Patrovių Gerai Suderinto Valgio \$1.60

Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogų ir malonu. Mandagus patarnavimas.
Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaivšinimas bei parė. Praso me užteiti pasilinksinti. Nesigailėsite.
Salę išnuomojame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parų, vestuvių. Žemos kainos už viską.
Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kainom.

August Gustas BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330.
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių buketą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home, INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABQRUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVERgreen 7-4774
Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, praklinuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimui ir parūkymui.
Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimoms sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Aidiečiai Dalyvaus Laisvės Bazare

Praėjusį penktadienį, kaip ir visuomet, įvyko Aido Choro repeticijos.

Petraukoje aidiečiai svarstė, kaip kuriuos reikalus; nusitarė dalyvauti dienaščiui Laisvės bazare, kuris įvyks sekamos savaitės pabaigoje.

Du vakarus, šeštadienio ir pirmadienio, Aido Choras dainuos, linksmindamas bazaru dalyvius.

Dėl to, kad įvyks bazaras, šių savaitės aidiečiai visai neturės pamokų.

Įvyko Daug Mitingų

Praėjusį ketvirtadienį, kaip žinia, buvo Lincolnio Diena. Pasinaudodami tuo, visoki taip vadinami patriotai ruošė įvairiausius mitingus ir pramogas, kuriose buvo išlieta nemažai tulžies prieš komunistus.

Kai kur demokratai puolė republikonus, republikonai demokratų, tačiau bendrai jie visi susitaikė vienu klausimu: komunistų puolime.

Jei Lincolnas būtų atsikėlęs iš savo grabo, — nežinia, ką jis būtų tokiems „patrijotams“ pagiedojęs.

„Amerikinės Brolijos Savaitė“

Prieš 20 metų susiorganizuota taip vadinama National Conference of Christians and Jews (Nacionalė Krikščionių ir Žydų Konferencija), kurios tikslas buvo „suartinti visų tikybų ir tautų žmones.“

Šiuo metu skelbiama American Brotherhood Week — „Amerikinės Brolijos Savaitė“, kuri prasidės š. m. vasario 22 ir baigsis vasario 29 d. New York'e ši savaitė bus minima visokeriaip.

Mums pranešama, jog teatrinė šio darbo divizija pirmą kartą yra paskirtas Sigmund Gottlober iš Foreign Language Press Departmento.

Minima savaitė bus darbuojama daugiausiai prieš antisemitizmą, sako Mr. Gottlober.

Reporteris Kalbasi Apie Ievutę Rockefellerienę

Žinios apie Ievutę Paulekiūtę (kadai gyveno Chicagoje, o vėliau — New York'e) ištekejimą už stambaus kapitalisto Winthropo Rockefellerio sudomino ne vieną brooklynietį lietuvi.

Kur tik pasisukti, ten žmonės apie Ievutę kalba ir nuolat klausia: „Kas ji?“ „Iš kūr?“ „Kaip ji atsirado?“

Kur tik pasisukti, ten žmonės apie Ievutę kalba ir nuolat klausia: „Kas ji?“ „Iš kūr?“ „Kaip ji atsirado?“

Užėina jis į vieną lietuvišką įstaigą ir išgirsta:

— Kas toji Ievutė, apie kurią tiek daug rašo spauda?

— Ievutė, — atsakau, — Ievutė Paulekiūtė. Užtenka to, ar ne?

— Tai kaip ji tokį stambų milijonierių pasigavo?

— Gal ne ji milijonierius, o milijonierius ją, — atsakiau.

— Aa!...

— Ji graži, maloni mergaitė — dabar jau moteris. Daug tokių lietuvių mes turime.

— Einu į vieną lietuvišką valgyklą. Čia ir vėl tas pats. Piliētis baigia valgyti kopūstų „dišę“ ir, vos šaukštą iš burnos ištraukęs, žvelgia į mūsų reporterį ir klausia:

— Pasakykit man, kas ta Ievutė Paulekiūtė, kuri dabar patapo tokio stambaus kapitalisto žmona?

— Kas?

— Taip, iš kur ji atsirado, — ligi šiol nieko apie ją nebuvo girdėti.

— Iš tėvo ir motinos, — atsakiau.

— Jos tėvas turbūt buvo žemaitis?

— Nemanau, — atsakiau. — Spėju, jog greičiau bus buvęs dzūkias. Žinau, kad Pittsburghe gyveno Paulekų ir jie buvo dzūkai.

— Šitai!... Ar galit daugiau man apie ją pasakyti?

— Pradėjau jam aiškinti.

— Ievutė Paulekiūtė gimė nedideliame, apieštamame angliakasyklos miestelyje, vadinamame Noblestown, netoli Pittsburgo, Pa. Ievutės tėvai vėliau išsiituokė (divorsavosi). Tėvas pasiliko Pittsburghe, o motina išvyko į Chicago — ištekejimo už žmogaus Petro Nevecko. Dabar Ievutės motina yra Neveckienė. Čia gyvena ir Ievutė.

Isacson'as Gali Laimėti, Sako Tuli

Antradienį įvyks rinkimai vieno kongresmano — jie įvyks 24-tajame kongresiniame distrikte (Bronxe).

Amerikos Darbo Partijos kandidatu rinkimuose yra Leo Isacson, pažangus žmogus, kurį remia Henry A. Wallace.

Tuli sėja, jog Isacson'as gali būti išrinktas į kongresą, nes žmonių ūpas pakilęs už jį labai smarkiai.

Amerikos Darbo Partijos vadovybė ragina visus piliečius, kurie yra užsiregistravę balsavimui, balsuoti anksti ir balsuoti už progresyvią, wallacinį vyrą, Leo Isacsoną.

Išvyko į Venezuelą

Praėjusį penktadienį išlėkė į Venezuelos respubliką net 31-nas laikraštiniškas.

Is La Guardia Field jie specialiu orlaiviu lėkė tiesiai į Caracas, Venezuelos sostinę.

Vasario 15 d. ten turėjo įvykti didelės iškilmės: naujo prezidento — Romulo Gallegos — inauguracija.

Taigi šitie laikraštiniškai ir fotografi pasiryžo aprašyti ir apipavidalinti (nuotraukomis) visas inauguracijos ceremonijas.

„Pergalės“ ir „Pono Amerikonas“ Aktoriam

Pirmadienį, lygiai 7:30 val. vak., įvyks komedijos „Pono Amerikono“ repeticijos.

Antradienį, lygiai 7:30 val. vak., įvyks pjesės „Pergalės“ repeticijos.

Aktoriai prašomi būti laiku.

„Pergalės“ ir „Pono Amerikonas“ Aktoriam

Praėjusį penktadienį išlėkė į Venezuelos respubliką net 31-nas laikraštiniškas.

Is La Guardia Field jie specialiu orlaiviu lėkė tiesiai į Caracas, Venezuelos sostinę.

Vasario 15 d. ten turėjo įvykti didelės iškilmės: naujo prezidento — Romulo Gallegos — inauguracija.

Taigi šitie laikraštiniškai ir fotografi pasiryžo aprašyti ir apipavidalinti (nuotraukomis) visas inauguracijos ceremonijas.

„Pergalės“ ir „Pono Amerikonas“ Aktoriam

Praėjusį penktadienį išlėkė į Venezuelos respubliką net 31-nas laikraštiniškas.

Is La Guardia Field jie specialiu orlaiviu lėkė tiesiai į Caracas, Venezuelos sostinę.

Vasario 15 d. ten turėjo įvykti didelės iškilmės: naujo prezidento — Romulo Gallegos — inauguracija.

Taigi šitie laikraštiniškai ir fotografi pasiryžo aprašyti ir apipavidalinti (nuotraukomis) visas inauguracijos ceremonijas.

„Pergalės“ ir „Pono Amerikonas“ Aktoriam

Praėjusį penktadienį išlėkė į Venezuelos respubliką net 31-nas laikraštiniškas.

Is La Guardia Field jie specialiu orlaiviu lėkė tiesiai į Caracas, Venezuelos sostinę.

Vasario 15 d. ten turėjo įvykti didelės iškilmės: naujo prezidento — Romulo Gallegos — inauguracija.

Taigi šitie laikraštiniškai ir fotografi pasiryžo aprašyti ir apipavidalinti (nuotraukomis) visas inauguracijos ceremonijas.

Ejo Melstis-Užmušta

Mrs. Mollie Cohen ejo į sinagogą pasimelsti už savo vyrą, mirusį prieš dvejus metus.

Beinant jai skersai Easton Parkway (Brooklyne), nežinomas automobilistas užvažiavo ant senutės ir vietoje užmušė. Atlikęs tai, kaip tikras piktadarys, pats nudimė savais keliais. Tai įvyko ketvirtadienio rytą.

Cohen'ienė buvo 73 metų amžiaus moteriškė.

Mojasi Laužyti Važiutininkų Unija

New Yorko mieste veikia tvirta Transport Workers Union (CIO). Ši unija jau iškovoję daug savo nariams ir kitiems važiuoties darbininkams laimėjimų. Unija vadovaujama N. Y. miesto tarybos narys Michael Quill, žymus organizatorius ir kalbėtojas.

Bet štai šiomis dienomis tūlas Bernard G. Brophy pareiškia: aš, su pagalba Amerikos Darbo Federacijos, sulaužysiu Transporto Darbininkų Uniją.

Kaip jis tai žada padaryti? New York'e gyvuoja (jau per 11 metų) t. v. Municipal Transport Workers unija, priklausanti prie ADF. Ši unija ligi šiol buvo tik popierinė, nieko didesnio, nieko konkretnio ji nenuveikė.

Tačiau šiandien, kai reakcija siautėja, tai ir ši popierinė unija mojši sudaužyti CIO važiuoties darbininkų uniją.

Bet ar jai tas pavyks? Neatrod. CIO važiuoties unijos darbininkai per daug suprantą, kad palikimas savo unijos ir eįjimas į ADF jiems reikštų didžiulį nelaimę. Jie stovės su Michael Quill'u.

„Pergalės“ ir „Pono Amerikonas“ Aktoriam

Praėjusį penktadienį išlėkė į Venezuelos respubliką net 31-nas laikraštiniškas.

Is La Guardia Field jie specialiu orlaiviu lėkė tiesiai į Caracas, Venezuelos sostinę.

Vasario 15 d. ten turėjo įvykti didelės iškilmės: naujo prezidento — Romulo Gallegos — inauguracija.

Taigi šitie laikraštiniškai ir fotografi pasiryžo aprašyti ir apipavidalinti (nuotraukomis) visas inauguracijos ceremonijas.

„Pergalės“ ir „Pono Amerikonas“ Aktoriam

Praėjusį penktadienį išlėkė į Venezuelos respubliką net 31-nas laikraštiniškas.

Is La Guardia Field jie specialiu orlaiviu lėkė tiesiai į Caracas, Venezuelos sostinę.

Vasario 15 d. ten turėjo įvykti didelės iškilmės: naujo prezidento — Romulo Gallegos — inauguracija.

Taigi šitie laikraštiniškai ir fotografi pasiryžo aprašyti ir apipavidalinti (nuotraukomis) visas inauguracijos ceremonijas.

LAISVĖS BAZARUI DOVANOS

Keturį dienų didžioji iškilmė jau arti. Laikas visiems rengtis į bazarą. Iš toliau vykstantiems jau laikas išlietuoti mašinas ir įsipilti gasolino.

Dovanų bazarui šiuo kartu gavome:

Pinigais
Stanley Wort, Brooklyn, \$2.
A. Bredes, Brooklyn, \$2.
P. Papievis, Brooklyn, \$1.
Pauline Mataitis, Hellertown, Pa., 50c.

Daiktai
S. Masonienė, Miami, Fla., porą auskarių ir spilką, peteliškės vaizdas, sudėtas iš mažyčių kiaučių, — rankų darbas.
Mrs. M. Nikzantaitis, Hartford, Conn., prisuntė gražių dalykėlių, rankų darbas: suknelė kalnieriuoka, nosinaite, kvartūka ir užtiesalą.
Is Elizabeth, N. J., gauta sekamam: Nuo Mrs. M. Burkauskienės, sveteris, fascinator ir pirštinės. Viskas numegsta rankomis, puikus darbas.
Nuo Mrs. A. Mason, du „potholders“, — gražiai numegsti.

Nuo Mrs. J. Brazaitis, trys gražiai apmegtos nosinaitės.
Labai dėkojame už dovanas ir laukiame daug daugiau, laukiame ir iš toliau.
Laisvės bazaras įvyks vasario (Feb.) 20, 21, 22, ir 23 dd., Grand Paradise salėje, 318 Grand St., Brooklynė.
Laukiame pranešimų, kas atvyksta iš toliau.
Laisvės Administracija.

Saulė Kaitina...

Dienraščio Laisvės skaitytojas Trakimas iš Miami, Fla., rašo, kad pas juos saulė labai kaitina. Suvažiavę daug lietuvių. Brooklynas ir Chicago virvina kitus miestus. Sekančiame dalykėlių, rankų darbas: suknelė kalnieriuoka, nosinaite, kvartūka ir užtiesalą.
Is Elizabeth, N. J., gauta sekamam: Nuo Mrs. M. Burkauskienės, sveteris, fascinator ir pirštinės. Viskas numegsta rankomis, puikus darbas.
Nuo Mrs. A. Mason, du „potholders“, — gražiai numegsti.

Susirinkimas RIDGEWOOD, N. Y.

LLD 55 kp. susirinkimas įvyks vasario 17 d. 8 v. v. Sapolo-Vaiginio salėje, 147 Thames St. Prašome vietos draugų tą dieną nieko nerengti ir ju narius kviečiame į šią vakarienę. — Kom.

PARDAVIMAI

Parsiduoda saldytuvas Crosby-Shelvador. Kaina \$291.00. Parduoda už \$275.00, tik antras mėnuo kai pirktas. Kreipkitės pas: Joną Gurdiką, 399 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Fotografai

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokių dydžio, kokio pagaudajama. Tai jogi atmaliauoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Champey St., Broadway Line.
Tel. GLenmore 5-6191

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868

Valandos: {9-12 ryte
{1-8 vakare

Penktadieniais uždaryta.

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: {1-2 dienom
{6-8 vakarais

Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

BEAUTY EXPERTS

Moksliniai atgaivinama oda, neveikluma, sausuma pašalinant, plaukų slinkimo sulaukymas, pliskanavimo pašalinimas ir atauginimas plaukų.

Pergarbanuojame ant jūsų seno permanent be plaukų lauzymo ar bi kokio kirpimo.

Bile moteriškė, norinti atrodyti nuo 10 iki 15 metų jaunesnė, turėtų užėiti dėl mokslinio atjaunėjimo patarnavimo.

Leslie Beauty Shoppe
148 MONTAGUE ST.
Boro Hall, Brooklyn, N. Y.
Telefonas TRiangle 5-3988.

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ISTAIGA
Salės dėl Balio, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t. t. Puikūs teičius su naujaisiais įtaisymais.

KETURIŲ BŪLIŲ ALLEYS
Kainos Prielaimos.
949-959 Willoughby Ave.
Tel STagg 2-3842

Adam V. Walmus, D.D.S.
DAKTARAS-DENTISTAS

VALANDOS:
9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.

650—5th Ave., kamp. 19 St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. South 8-5569

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRE BARBERIAI

Stanley ZUBAVIČIUS
TAKSŲ
Akontentas

111 Ainslie St.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EV. 4-3049

Kas Vakarą Nuo 7 val.
Šeštadieniais ir sekmadieniais ištisą dieną.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer

Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL

Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES

32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

Man's BULOVA... richly styled
always accurate and dependable. \$52.50

Lady's BULOVA... modern beauty in every trim line...
17-jewel. \$33.75

Graži įvairybė kostūmų užuolėlių, suknelėm setal Elgin — American išdirbimo, Laikrodžiai Longines, Bulova, Gruen, Hamilton, Benrus, etc. Vėliausių madų Moterų ir Vyrų Dalmontiniai žiedai.

Atlikite savo pasirinkimą dabar. Raskitės, kaip jums patiks by kuri daiktą liki kalėdu.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų viltams mūsų Patarnams!

Now is the time to choose the perfect gift... a Parker "51" pen and matching pencil. The demand will be great... so avoid disappointment... choose tomorrow!

ROBERT LIPTON
Jeweler
701 Grand St., arti Graham Ave., Brooklyn

Laisvės BAZARAS

Įvyks Penktadienį, Šeštadienį, Sekmadienį ir Pirmadienį
VASARIO-FEB. 20, 21, 22 & 23
1948

Tai bus George Washington Gimtadienio šventėje

Grand Paradise Salėje
318 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Toje pačioje vietoje, kur budavo anksčiau.

Visi renginiai bazarui, rūpinkimės, nes laikas trumpas. Visi be agitacijos rūpinkimės, kad bazaras pavyktų, rūpinkimės, kad mūsų dienraštis turėtų pelno.

Visas 4 Dienas Šokiams Gros
GEO. KAZAKEVIČIAUS ORKESTRA

Penktadienį pradžia 7 v. v. Šeštadienį bazaras prasidės 4-tą val. po pietų, muzika nuo 7-tos valandos.

Sekmadienį ir pirmadienį bazaras prasidės 4-tą val. po pietų, muzika nuo 6-tos val. vakaro.

Mirė

Petras Palubinskas, 76 m. amžiaus, gyvenęs 110 Power Ct., Hempstead, L. I., mirė namuose, vasario 13 d. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioj, 231 Bedford Ave., Brooklyne. Laidotuvės įvyks vasario 17 d., 10 val. ryto, iš Queen of Angels bažnyčios į Sv. Jono kapines. Velionis paliko nuliūdime žmoną Aną, sūnų Peter, dvi seseris, Mrs. Isabel Dumčius, Albina Jacobsen ir penkis anūkus.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi laidotuvių direktorius J. Garšva.

Josef Lisnyk, 63 m. amžiaus, gyvenęs 99-44—52nd Dr., Rego Park, N. Y., mirė namuose, vasario 13 d. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioj, 231 Bedford Ave., Brooklyne. Laidotuvės įvyks vasario 18 d., 10 val. ryto, Sv. Jono kapinėse. Velionis paliko nuliūdime žmoną, dvi dukteris ir sūnų.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi direkt. J. Garšva.